

LASTEAIA SIPSIK ÕPPEKAVA

Narva

2009

SISUKORD

1. ÜLDOSA

1.1. Lasteasutuse liik ja eripära

2. ÕPPE - JA KASVATUSTEgevuse EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja lõimivad tegevused

2.4. Valdkondade õppe – ja kasvatustegevuse eesmärgid ja sisu ning lapse arengu eeldatavad tulemused

2.4.1 Valdkond Mina ja Keskkond

2.4.2 Valdkond Keel ja kõne

2.4.3 Valdkond Eesti keel kui teine keel

2.4.4 Valdkond Matemaatika

2.4.5 Valdkond Kunst

2.4.6 Valdkond Muusika

2.4.7 Valdkond Liikumine

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse KORRALDUS

3.1. Õppeaasta

3.2. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

4. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE

4.1. Lapse arengu hindamise põhimõtted

4.2. Lapse arengu hindamise korraldus

4.3. Hindamise meetodid

5. LAPSE KOOLIVALMIDUSE HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

6. ERIVAJADUSTEGA LAPSE TOETAMINE

6.1. Erivajadustega laps, tegevuse eesmärgid

6.2. Erivajadustega lapse toetamise korraldamine

7. KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA

7.1. Lapsevanematega koostöö põhimõtted

7.2. Koostöö korraldamine lapsevanematega

8. ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

1. LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA

Lasteaed Sipsik on munitsipaalasutus ja asub aadressil 26 juuli 13 a, 20204, 21003, Narva.

Rühmade arv: 11 (sõime-, aiarühmad)

Lasteaed "Sipsik" on avatud tööpäeviti 06:30 -18:30

Õppe- ja kasvatustöö toimub lasteaia vene ja eesti keeles.

Lasteaed „Sipsik“ on lasteasutus,

- mis tagab koolieelikutele alushariduse omandamise ja mitmekülgse arengu kaasaegses ühiskonnas,
- kus on kaks osalist keekekümlusrühma ja kaks tasandusrühma,
- mis hoiab ja tugevdab lapse tervist ning soodustab tema emotsionaalset, kõlblist, sotsiaalset, vaimset ja kehalist arengut tema individuaalsuse arvestamisega.
- mis loob eeldused edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus ja koolis,
- mis aitab üldinimlike eetiliste väärtuste baasil saada lapsel elus, töös ja loominguks aktiivseks isiksuseks,
- mis aitab kaasa laste ning nende vanemate integreerumisele Eesti ühiskonda,
- mis kaasab lastevanemaid õppe- ja kasvatustöö protsessi.

Lasteaial on oma lipp. Lipul on kujutatud nukk Sipsik – eesti kirjaniku Eno Raua lasteraamatu Sipsik peategelane. Lasteaial on oma hümn "Meie armas lasteaed".

Lasteaia deviis on –“ Tervis – see on vahva !”

Oma töö põhisuunaks loeb lasteaed kehalise kasvatuse- tervistavat tööd lastega.

Koolieelses lasteasutuses Sipsik kasutatakse kompleksselt kõiki kehalise kasvatuse vahendeid, (režiim, karastamine, liikumine ja ratsionaalne toitumine), mis ongi aluseks Lastetervistamise süsteemile. Tervistamise süsteem kindlustab laste somaatilise ja psühholoogilise tervise tugevdamise, normaalse füüsilise ja üldise varases ja koolieelses eas laste arengu .

2. ÕPPE - JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng koostöös kodu ja lasteasutusega. Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted:

- lapse vanuse, individuaalsuse ja tema arengupotentsialiga arvestamine,
- lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine,
- lapse loovuse toetamine,
- lapse arengut arvestava keskkonna loomine,
- õppimine läbi mängu,
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine,
- lapsele turvatunde, eduelamuse tagamine,
- erinevate tegevuste lõimimine,
- koostöö kodu ja lasteasutuse vahel,
- eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

2.3. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja lõimivad tegevused

Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks lapse elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika. Valdkondade kaupa esitatud õppesisu ja -tegevuste lõimimisel lähtutakse üldõpetuslikust põhimõttest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse järgmisi tegevusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine ja kirjutamine, vaatlemine, uurimine, võrdlemine, arvutamine ning mitmesugused liikumis-, muusika- ja kunstitegevused.

2.4. Valdcondade õppe – ja kasvatustegevuse eesmärgid ja sisu ning lapse arengu eeldatavad tulemused

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid on esitatud järgnevides valdkondades:

- Mina ja keskkond;
- Keel ja kõne;
- Eesti keel kui teine keel;
- Matemaatika;
- Kunst;
- Muusika;
- Liikumine.

2.4.1 VALDKOND MINA JA KESKKOND

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Laps

- mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult;
- omab ettekujutust oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas;
- väärtustab nii eesti kultuuritraditsioone kui ka oma rahvuse kultuuritraditsioone;
- väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ning ohutult;
- väärtustab keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi;
- märkab nähtusi ja muutusi looduses.

Valdkonna „Mina ja keskkond” sisu:

- **sotsiaalne keskkond:** mina, perekond ja sugulased, kodu, lasteaed, kool, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad ja kombed, teised rahvused Eestis, üldinimlikud väärtused ja üldtunnustatud käitumisreeglid; tervise väärtustamine, tervislik toitumine, ohuallikad ning ohutu käitumine;
- **tehiskeskkond:** ehitised, kodumasinad, jäätmed, ühissõidukid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus;
- **looduskeskkond:** kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond ja selle mõju tervisele, inimese mõju loodusele.

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonnas „Mina ja keskkond“

	1-2 aastane	2-3 aastane	3-4 aastane	4-5 aastane	5-6 aastane	6-7 aastane
KUJUTAMINE JA VÄLJENDAMINE	<p>1. Tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest.</p> <p>2. Teeb katseid näitlike materjalidega (teeb järgi pliiatsiga/vildikaga) muudab plastiliini kuju.</p>	<p>1. Tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest.</p> <p>2. Leiab kritselduste hulgast nime(tuse) andmist või loo jutustamist väärivaid kujundeid.</p> <p>3. Leiab ümbritsevas juhendamise toel sinise, kollase, punase ja rohelise värvi.</p>	<p>1. Väljendab joonisel oma suhtumist objektidesse.</p> <p>2. Püüdleb tegema koostööd õpetajate ja teiste lastega kollektiivsete kompositsioonide loomisel.</p> <p>3. Eristab ja nimetab põhivärve ning tunneb värvitoone (roosa, helesinine, hall).</p> <p>4. Värvib värvidega (2-3 värvi) ja iseseisvalt valib värvi.</p>	<p>1. Kujutab natuurist inspireeritud asju, objekte jne isikupäraste sümbolitega, mis olemuselt täienevad ja muutuvad keerukamaks.</p> <p>2. Jutustab oma piltides nii tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest kui ka oma fantaasiatest.</p> <p>3. Võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone ning tunneb sinist, kollast, punast, rohelist, valget, musta, pruuni ja roosat värvi.</p> <p>4. Ühendab esemeid süžeedeks.</p> <p>5. Joonistamisel kasutab värvilahendusi ja</p>	<p>1. Oskab teha koostööd teiste lastega kollektiivsete tööde täitmisel</p> <p>2. Valib sobiva värvitooni meeleolust, aastaajast ja muudest tunnustest lähtudes.</p>	<p>1. Kasutab loovalt geomeetrilisi kujundeid ja nende kombinatsioone keerukamate objektide ülesehitamiseks.</p> <p>2. Püsib töös valitud teemas seda isikupäraselt tõlgendades.</p> <p>3. Jutustab temaatilistes töödes tegelaste tegevusest, omavahelistest suhetest ning tegevusajast ja -kohast.</p> <p>4. Rõhutab kõige tähtsamat oma töös värvi, suuruse või asukoha valikuga.</p> <p>5. Tunneb ümbritsevas esinevaid värve ja nimetab erinevaid värvitoone (hallikas, taevasinine jne).</p>

Narva Lasteaed Sipsik

				<p>atribuute muinajuttudest lähtudes.</p> <p>6.Dekoratiivjoonistamisel kaunistab pilte täppide, mustrite ja geomeetriliste kujundite abil.</p>		
--	--	--	--	--	--	--

SOTSIAALNE KESKKOND	3 - 4 aastane	4 - 5 aastane	5 - 6 aastane	6 - 7 aastane
MINA	<p>1. Vastab õigesti küsimusele, kas ta on tüdruk või poiss.</p>	<p>1.Oskab öelda oma ees- ja perekonnanime, vanuse ja soo.</p> <p>2.Teab oma aadressi.</p>	<p>1. Teab oma kohustusi ja õigusi.</p>	<p>1. Tutvustab ja kirjeldab iseennast, kirjeldab enda omadusi ja huve.</p> <p>2.Nimetab oma vanemate telefoninumbri.</p>
PEREKOND JA SUGULASED	<p>1. Nimetab pereliikmeid: ema, isa, õde, vend.</p> <p>2. Teab õdede ja vendade nimesid.</p>	<p>1. Kirjeldab oma perekonda (pereliikmed + onu ja tädi, pereliikmete nimed ja perekonnanimed).</p>	<p>1. Mõistab, et pered võivad olla erinevad.</p>	<p>1. Teab oma pereliikmeid ja lähisugulasi.</p> <p>2. Jutustab oma vanavanematest.</p>
KODU	<p>1. Kirjeldab oma kodu: eramu, korter, talumaja.</p>	<p>1. Nimetab kodu asukoha: linnas (tänav, linn), maal (talukoha nimi).</p>	<p>1. Kirjeldab pereliikmete koduseid tegevusi ja nimetab oma kohustusi nende hulgas.</p>	<p>1. Oskab kirjeldada oma kodu ja kodukohta.</p> <p>2. Teab kodust aadressi ja telefoninumbrit.</p>
LASTEAEAD	<p>1.Nimetab rühmakaaslaste ja õpetajate ning õpetajaabi nimed.</p> <p>2.Oskab nimetada oma rühma</p>	<p>1.Oskab kirjeldada oma tegevusi ja mängu.</p> <p>2. Teab oma, võõra ja ühise</p>	<p>1. Kirjeldab oma lasteaia ruume ja asukohta.</p> <p>2.Iseseisvalt paneb pesu</p>	<p>1. Teab lasteaia aadressi.</p> <p>2. Nimetab erinevaid ameteid lasteaias ja nende vajalikkust.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

	nime.	tähendust.	kuiivama.	
	3. Nimetab rühmas olevaid esemeid, leiab oma koha rühmas (kapp, voodi, käterätik).	3. Teab lasteaia erinevaid ruume (rühmaruum, köök, wc, saal, söögisaal).		3. Kirjeldab lasteaia kodukorda ning teab rühmareegleid ja traditsioone.
KOOL				1. Kirjeldab kooli ja lasteaia erinevust (teab, et kool on õppimise koht).
AMETID, TÖÖD	1. Nimetab erinevaid ameteid ja töövahendeid.	1. Nimetab erinevaid ameteid lasteaia ja nende vajalikkust. 2. Loetleb tundumate ametite juurde kuuluvaid töövahendeid.	Teab ja oskab kirjeldada erinevaid elukutseid ning nende vajalikkust.	1. Oskab nimetada pereliikmete elukutseid ja ameteid. 2. Teab ja oskab kirjeldada erinevaid elukutseid ning nende vajalikkust. 3. Selgitab raha otstarvet.
KODUMAA, TEISED RAHVUSED EESTIS	1. Teab ja nimetab, mis riigis ta elab. 2. Leiab Eesti lippu nähes erinevate värvide seast Eesti lipu värvid.	1. Teab oma rahvust ja keelt. 2. Oskab nimetada sündmusi, mille puhul heisatakse riigilipp. 3. Oskab nimetada erinevaid rahvusi oma rühmas ja kodukohas.	1. Teab Eesti riigi tähtsamaid sümboleid - lipp, lind, lill. 2. Mõistab ja oskab nimetada inimeste erinevusi (rahvused, keeled). 3. Teab Eesti Vabariigi presidendi nime.	1. Nimetab Eesti riigi sümboleid (lipp, hümn, vapp, lind, lill, kivi). 2. Teab koduvalla/-linna sümboleid. 3. Oskab Eesti kaardil näidata oma kodukohta. 4. Teab Eesti Vabariigi presidendi nime. 5. Oskab nimetada teisi rahvusi ja keeli ning teab nende kombeid ja traditsioone. 6. Suhtleb teisest rahvusest

Narva Lasteaed Sipsik

				lastega. 7. Teab ja nimetab Eesti lähinaabreid (Läti, Soome, Rootsi, Venemaa).
TÄHTPÄEVAD, PÜHAD JA KOMBED	1.Nimetab eesti tähtpäevi. 2.Osaleb tähtpäevade tähistamisel.	1. Kirjeldab tähtpäevi peres. 2. Oskab kirjeldada tuntumaid rahvakombeid (vastlad, mardipäev, kadripäev) ja nendega seotud tegevusi.	1. Nimetab eesti rahvustoite.	1. Oskab nimetada riiklikke pühi ja nendega seotud traditsioone ning mõistab nende tähistamise vajalikkust.
ÜLDINIMLIKUD VÄÄRTUSED JA ÜLDTUNNUSTATUD KÄITUMISREEGLID	1.Teab mõistete hea ja paha tähendust. 2.Tunneb ja järgib lauakombeid.	1.Iseseisvalt tunneb ja järgib lauakombeid. 2.Teab mõistete õige ja vale tähendust. 3. Teab üldtuntud viisakusreegleid.	1. Selgitab, miks tuleb järgida käitumisreegleid.	1. Teab mõistete ausus ja autus tähendust ning oskab vastavalt käituda. 2. Oskab järgida käitumisreegleid erinevates olukordades (kaupluses, teatris, kirikus, kalmistul jm). 3. Mõistab vastutust oma tegude ja käitumise eest.
TERVISE VÄÄRTUSTAMINE	1. Nimetab hammaste tervise jaoks vajalikke tegevusi.	1.Nimetab tervist hoidvaid tegevusi (nt tervislik toitumine, piisav kehaline aktiivsus, piisav uni ja puhkus, mäng, hea tuju, meeldivad suhted). 2.Iseseisvalt peseb hambaid.	1. Kirjeldab, kuidas hoida enda ja teiste tervist. 2.Teab, mis on haigus. 3. Järgib hammaste hooldamise ja hoidmise põhimõtteid igapäevaelus.	1. Teab, milline tegevus või käitumine kahjustab tervist (nt suitsetamine, sh passiivne, alkoholi tarvitamine, vägivald).

Narva Lasteaed Sipsik

TERVISLIK TOITUMINE	1. Nimetab toiduaineid, mida tuleks süüa iga päev.	1. Nimetab toiduainete rühmad: teraviljatooted, puu- ja köögiviljad, piimatooted, liha, kala, muna.	1. Mõistab ja selgitab „tervisliku taldriku“ põhimõtteid ja reegleid.	1. Valmistab toitu täiskasvanute abiga. 2. Oskab nimetada, milliseid toiduaineid on vaja iga päev süüa rohkem ja milliseid vähem, et olla terve.
INIMESE KEHA	1. Nimetab kehaosi ja selgitab nende vajalikkust.	1. Nimetab ja näitab elundeid ja teab nende vajalikkust (süda, kopsud).	1. Nimetab erinevaid meeleelundeid (kuulmis-, nägemis-, haistmis ning maitsemiselund) ja selgitab nende vajalikkust.	1. Selgitab südame ja kopsude kõige olulisemat ülesannet ja teab millised tegevused aitavad neid hoida tervena.
OHUTUS JA TURVALISUS	1. Nimetab esemeid, mis võivad olla ohtlikud (nuga, käärid).	1. Nimetab tegevusi, mis võivad olla ohtlikud 2. Teab, et õnnetuse korral tuleb pöörduda täiskasvanu poole.	1. Teab, millised on turvalise käitumise reeglid erinevates olukordades ja keskkondades.	1. Nimetab hädaabinumbri 112 ja oskab seda kasutada. 2. Teab ja kirjeldab, kuidas tegutseda ohuolukorras (esmaabi).

LOODUSKESKKOND	3 - 4 aastane	4 - 5 aastane	5 - 6 aastane	6 - 7 aastane
KODUPAIGA LOODUS	1. Kirjeldab, mis juhtub lehtpuude lehtedega sügisel (värvuvad ja langevad). 2. Eristab okaspuid lehtpuudest. 3. Teab erinevaid seeni ja nimetab seene osi (kübar, jalg).	1. Nimetab ja tutvub erinevate veekogudega (jõgi, tiik, järv). 2. Teab ja nimetab tuntumaid seeni. 3. Nimetab tuntumaid putukaid (lepatriinu, sipelgas, mesilane, kärbes, sääsk, ämblik). 4. Nimetab lilleosi (leht, vars, õis).	1. Loetleb puu osi (tüvi, võra, oksad). 2. Nimetab 3-4 lehtpuud (nt pihlakas, kastan, tamm).	1. Kirjeldab kodukoha loodust ning tuntumaid taimi, seeni ja loomi. 2. Nimetab teravilju, mida kasvatatakse kodumaal.

Narva Lasteaed Sipsik

LOOMAD	1. Nimetab tuntumaid mets- ja koduloomi.	1. Nimetab ja kirjeldab erinevate loomade välimust, elupaiku ja elamisviise.	1. Selgitab, miks loomad karva vahetavad. 2. Nimetab enimtuntud põhja- ja lõunamaa loomi.	1. Teab loomade käitumise erinevusi eri aastaegadel (lindude ränne, talveuni, pesa ehitus ja poegade toitmine). 2. Mõistab kiskja mõtte tähendust.
LINNUD	1. Nimetab tuntumaid linde (1 paigalind, 1 rändlind).	1. Nimetab ja kirjeldab tuntumaid linde.	1. Nimetab tuntumaid paigalinnu- (varblane, tihane, tuvi) ja rändlinnuliike (pääsuke, kuldnokk). 2. Põhjustab lindude rände põhjust.	1. Nimetab lindudele ja loomadele iseloomulikke tegevusi olenevalt aastaajast (ehitavad pesa, toidavad poegi, talveuni, rändamine lõunasse jm) ja põhjustab, miks loomade ja lindude elutingimused on talvel raskemad.
PUTUKAD	1. Nimetab 3-4 tuntumat putukat.	1. Teab putukate elupaiku: mesilane mesitarus, sipelgas sipelgapesas.	1. Nimetab putukate kehaosi.	1. Kirjeldab tuntumate putukate välimust ja nende elupaiku.
TAIMED	1. Nimetab 3-4 tuttavat taime (puud, lilled, puu- ja köögiviljad, seened).	1. Nimetab ja kirjeldab tuttavaid etteantud taimi (puud, lilled, puu- ja köögiviljad, seened).	1. Teab, mis aastaajal valmivad viljad ja mida nendest valmistatakse.	1. Nimetab ja kirjeldab aias, metsas ja põldudel kasvavaid taimi (puud, lilled, puu- ja köögiviljad, marjad, teraviljad).
MUUTUSED LOODUSES	1. Nimetab aastaegu suunavate küsimuste abil.	1. Nimetab ja iseloomustab kõiki aastaegu.	1. Selgitab aastaegade vaheldumise seost ilmastikuga. 2. Kirjeldab ilma.	1. Nimetab inimestele ja loomadele iseloomulikke tegevusi olenevalt aastaajast
ÖÖ JA PÄEV	1. Eristab ööd ja päeva.	1. Kirjeldab öö ja päeva vahelduvust.	1. Eristab ning nimetab päeva ja ööd (päeva ja öö vaheldumise iseloomustamine ning seostamine taimede ja loomade tegevusega).	1. Kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring.

Narva Lasteaed Sipsik

ILM ILMASTIKU- NÄHTUSED	1. Nimetab erinevaid ilmastikunähtusi.	1. Nimetab erinevaid ilmastikunähtusi ja kirjeldab neid.	1. Teab õhu vajalikkust ja kasutamise olulisust.	1. Selgitab ilmastikunähtuste seost aastaegadega.
VALGUSE, TEMPERATUURI, VEE, ÕHU JA TOITAINETE TÄHTSUS	1. Teab, et taimed ja loomad vajavad kasvamiseks vett ja toitu.	1. Oskab kirjeldada erineva temperatuuri mõju taimedele, loomadele ja inimesele.	1. Selgitab õhu tähtsust taimedele, loomadele ja inimestele.	1. Selgitab valguse, temperatuuri, vee, toitainete ning õhu tähtsust taimedele, loomadele ja inimestele.
INIMESE MÕJU LOODUSELE: LOODUSHOID, SÄÄSTEV ARENG	1. Mõistab, et joogivett on vaja kokku hoida (hambapesu, nõudepesu, joogiks võetud vesi). 2. Mõistab, et elektrit tuleb kokku hoida (kustutab toast lahkudes tule). 3. Teab, et prügi visatakse selleks ettenähtud kohta.	1. Teab, et inimene saab talvel loomi aidata. 2. Mõistab, et on vaja istutada puid ja muid taimi. 3. Oskab hoida enda ümber puhtust looduses, kodu ümbruses jm.	1. Teab, kuidas loomi talvel aidata ja oskab seda teha. 2. Teab, kuidas viga saanud või inimese hüljatud looma aidata. 3. Teab prügi sortimise vajalikkust ning oskab sortida lihtsamat prügi.	1. Suhtub ümbritsevasse hoolivalt ning käitub säästvalt. 2. Kirjeldab, millised on inimtegevuse positiivsed ja negatiivsed mõjud tema koduümbruse loodusele. 3. Soovib osaleda looduse korrastamises.

TEHISKESKKOND	3 - 4 aastane	4 - 5 aastane	5 - 6 aastane	6 - 7 aastane
EHITISED	1. Tunneb ära oma kodu ja lasteaia ning tuttavad teenindusasutused.	1. Kirjeldab kodumaja omapära: maja osad ja nende otstarvet, ruumid ja nende sisustus. 2. Oskab nimetada erinevaid ruume lasteaias ning teab nende otstarvet.	1. Oskab nimetada maja ehituseks kasutatavaid materjale. 2. Oskab kirjeldada lasteaia õueala ning seal kasutatavaid vahendeid.	1. Oskab kirjeldada vanaaja kodu ja selle sisustust, teab nimetada kõrvalhooneid ning nende otstarvet. 2. Oskab nimetada teenindusasutusi ja nende vajalikkust (kauplus, polikliinik, jm). 3. Nimetab kodukohale olulisi

Narva Lasteaed Sipsik

				ehitisi (mõis, kirik, veski jm).
KODUMASINAD		1. Kirjeldab kodumasinaid ja -elektroonikat ning teab nende otstarvet ja nendega seotud ohte.		1. Kirjeldab kodumasinaid ja -elektroonikat ning teab nende otstarvet ja nendega seotud ohte (kirjeldused on täpsemad, võivad lisanduda põllutöomasinad).
JÄÄTMED	1. Põhjendab, miks visatakse praht prügikasti.	1. Kirjeldab, kuidas jõuab prügi prügimäele. 2. Kirjeldab, kuidas tema kodus prügi sortitakse.	1. Teab ja põhjendab, miks on vaja prügi sorteerida.	1. Teab, miks on vaja prügi sorteerida. 2. Oskab kirjeldada asjade korduvkasutamise võimalusi. 3. Mõistab asjade säästliku kasutamise vajalikkust.
SÕIDUKID	1. Teab liiklusvahendeid ja eriotstarbelisi sõidukeid. 2. Teab jalgrattaga sõitmise nõudeid (kiiver).	1. Oskab ühissõidukis käituda.	1. Kirjeldab erinevaid sõidukeid ja teab nende otstarvet.	
JALAKÄIJA OHUTU LIIKLEMINE	1. Teab mõisteid sõidutee ja kõnnitee. 2. Selgitab, miks autoteed peab ületama ettevaatlikult, osutab ülekäigurajale.	1. Kirjeldab jalakäija ohutu liiklemise põhimõtteid.	1. Mõistab liiklusmärkide tähendusi.	1. Oskab kirjeldada oma teed kodust lasteaeda.
OHUTUS JA TURVALISUS	1. Teab turvavöö ja turvatooli vajalikkust sõidukis. 2. Teab, et õnnetuse korral tuleb pöörduda täiskasvanu poole.	1. Oskab kirjeldada liiklemise ohtusid erinevates ilmastikuoludes.	1. Oskab selgitada, kus ja kuidas helkurit kanda. 2. Nimetab hädaabinumbri 112 ja teab selle vajalikkust.	1. Teab ja kirjeldab, kuidas tegutseda ohuolukordades.

2.4.2 VALDKOND KEEL JA KÕNE

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Laps

- tuleb toime igapäevases suhtluses;
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust;
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu, on omandanud lugemise ja kirjutamise esmased oskused.

Valdkonna „Keel ja kõne” sisu:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika;
- suhtlemine, jutustamine ja kuulamine;
- lugemine ja kirjutamine, lastekirjandus.

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonnas „Keel ja kõne“

Üldteema	1 - 2 aastane	2 - 3 aastane	3 - 4 aastane	4 - 5 aastane	5 - 6 aastane	6 - 7 aastane
SUHTLEMINE	<p>1. Suhtleb täiskasvanuga esemetega tegutsemise ajal.</p> <p>2. Eelistab suhtluspartnerina peamiselt tuttavat täiskasvanut.</p> <p>3. Kasutab suheldes mitteverbaalseid vahendeid (osutamist) koos üksikute sõnadega.</p> <p>4. Vastab täiskasvanu küsimusele ja korraldusele tuttavas situatsioonis mingi tegevuse, häälsuse või 1–2sõnalise ütlusega.</p>	<p>1. Osaleb dialoogis: esitab küsimusi, väljendab oma soove ja vajadusi, vastab vajaduse korral rohkem kui ühe lausungiga.</p> <p>2. Kasutab erinevat intonatsiooni ja hääletugevust sõltuvalt suhtluseesmärgist (teatamine, küsimine, palve jm).</p> <p>3. Loeb peast või kordab järele 1–2realist luuletust</p>	<p>1. Algatab ise aktiivselt suhtlust.</p> <p>2. Suhtleb meelsasti ja aktiivselt eakaaslastega koostegevuses.</p> <p>3. Küsib täiskasvanult palju küsimusi teda ümbritsevate asjade kohta.</p> <p>4. Jutustab pildiseeria järgi, öeldes iga pildi kohta ühe lausungi.</p> <p>5. Räägib emotsionaalselt mõnest hiljuti kogetud kogemusest.</p>	<p>1. Algatab ja jätkab täiskasvanuga dialoogi ka väljaspool tegevussituatsiooni</p> <p>2. Kasutab rollimängus erinevat intonatsiooni ja hääletugevust.</p> <p>3. Kasutab õigesti mõningaid viisakusväljendeid.</p> <p>4. Kirjeldab täiskasvanu abiga olupilti ja annab edasi pildiseerial kujutatud sündmust.</p> <p>5. Annab kuulnud teksti sisu edasi täiskasvanu suunavate küsimuste abil.</p> <p>6. Jutustab nähtust, tehtust ja möödunud sündmustest 3–5</p>	<p>1. Räägib iseendast ja esitab küsimusi täiskasvanu kohta</p> <p>2. Kasutab ja mõistab suhtlemisel nalja, narritamist.</p> <p>3. Püsib teemas, vajaduse korral läheb kaasa teiste algatatud teemamuutusega</p> <p>4. Jutustab pildi või kogemuse põhjal seotud lausungitega. Jutustades seob lausungid jutuks.</p> <p>5. Jutustades seob lausungeid peamiselt sõnadega (ja siis, siis, ja).</p> <p>6. Suunab kõnega kaaslaste tegevust ja annab sellele</p>	<p>1. Kasutab dialoogis erinevaid suhtlusstrateegiaid sõltuvalt suhtluse eesmärkidest;</p> <p>2. Valib intonatsiooni ja sõnu olenevalt kaassuhtlejast;</p> <p>3. Mõistab kaudseid ütlusi;</p> <p>4. Jutustab olu- ja tegevuspiltide järgi, kirjeldab tuttavaid esemeid ja nähtusi, andes edasi põhisisu ning olulised detailid.</p> <p>5. Tuletab mõttelünga tekstis iseseisvalt puuduva info.</p> <p>6. Laiendab jutustades täiskasvanu suunamisel teksti.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

				lausungiga. 7. Loeb peast kuni 4realisi liisusalme/luuletusi.	hinnanguid.	
GRAMMATIKA	<p>1. Kasutab tuttavas situatsioonis ja tegevuses grammatiliselt vormistamata 1–2sõnalisi lauseid.</p> <p>2. Kasutab sõnu enamasti ühes, üksikuid sõnu juhuslikult 2–3 vormis.</p>	<p>1. Mõistab ning kasutab tuttavas tegevuses ja situatsioonis 3–5sõnalisi lihtlauseid.</p> <p>2. Kasutab kõnes õigesti enamikku käändevorme.</p> <p>3. Kasutab kõnes õigesti tegusõna käskivat kõneviisi.</p>	<p>1. Kasutab kõnes eri tüüpi lihtlauseid.</p> <p>2. Kasutab kõnes lihtsamaid suhteid väljendavaid rindlauseid.</p> <p>3. Kasutab kõnes õigesti tegusõna lihtmineviku vorme.</p>	<p>1. Kasutab kõnes lihtsamaid põimlauseid</p> <p>2. Kasutab kõnes omadussõna võrdlusastmeid (suur - suurem - kõige suurem).</p> <p>3. Kasutab tingivat kõneviisi (mängisin, mängiksin).</p> <p>4. Ühildab sõnu arvus (karud söövad) ja käändes (ilusale lillele; punase palliga).</p> <p>5. Kasutab kõnes õigesti enamikku nimisõna käändevorme mitmuses (ilusatel lillel).</p>	<p>1. Märkab grammatikavigu täiskasvanu kõnes (nt lugeb p.o loeb);</p> <p>2. Kasutab kõnes enamasti õigesti umbisikulist tegumoodi.</p>	<p>1. Kasutab kõnes kõiki käändevorme ainsuses ja mitmuses, sh harva esinevaid.</p> <p>2. Kasutab kõnes enamasti õigesti laadivahelduslikke sõnu.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

<p>SÕNAVARA</p>	<p>1. Kasutab oma kogemustega seotuvaid konkreetse tähendusega sõnu (umbes 50) tuttavas situatsioonis.</p> <p>2. Kasutab nimi- ja tegusõnu, ase- ja määrsõnu.</p> <p>3. Mõistab sõnu (rohkem kui 50) ühes kindlas tähenduses tuttavas olukorras.</p>	<p>1. Kasutab kõnes nimisõnu, tegusõnu ja omadussõnu.</p> <p>2. Kasutab kõnes värvust, suurust jt hästi tajutavaid tunnuseid tähistavaid omadussõnu.</p> <p>3. Kasutab kõnes mõningaid üldnimetusi (nt lapsed, riided).</p> <p>4. Kasutab tegusõnu, mis väljendavad tegevusi.</p>	<p>1. Mõistab ja kasutab kõnes nii üld- kui ka liiginimetusi.</p> <p>2. Kasutab kõnes objektide osade/ detailide nimetusi.</p>	<p>1. Kasutab kõnes mõningaid vastandsõnu (nt lühike - pikk, must - puhas).</p> <p>2. Kasutab kõnes mõningaid iseloomuomadusi ja hinnangut väljendavaid omadussõnu (nt arg, kaval, igav).</p> <p>3. Kasutab kõnes aega väljendavaid nimisõnu hommik, päev, õhtu, öö.</p>	<p>1. Kasutab kõnes õigesti aega väljendavaid määrsõnu (eile, täna, homme).</p> <p>2. Kasutab kõnes mõningaid samatähenduslikke sõnu (nt jookseb, lippab, sibab).</p> <p>3. Mõistab samatüveliste sõnade tähenduste erinevusi (joonistaja, joonistus, jooneline).</p>	<p>1. Selgitab kuulnud kujundlike väljendite tähendust oma sõnadega.</p> <p>2. Kasutab õigesti aja- ja ruumisuheid väljendavaid sõnu.</p> <p>3. Kasutab kõnes mõningaid abstraktse tähendusega sõnu.</p>
<p>HÄÄLDAMINE</p>	<p>1. Hääldeb õigesti mõnda üksikut lühikest sõna ja lihtsamaid häälikuid.</p>	<p>1. Kasutab oma kõnes tuttavaid 1–2-silbilisi sõnu õiges vältes ja silbi struktuuris.</p> <p>2. Hääldeb õigesti enamikke häälikuid.</p>	<p>1. Kasutab oma kõnes tuttavaid 2–3silbilisi sõnu õiges vältes ja silbistruktuuris.</p>	<p>1. Hääldeb õigesti kõiki emakeele häälikuid.</p> <p>2. Hääldeb õigesti 3–4silbilisi tuttava tähendusega sõnu.</p> <p>3. Hääldeb õigesti sageli kasutatavaid võõrsõnu.</p>	<p>1. Kordab järele ja hääldeb ise õigesti kõiki emakeele häälikuid ja tuttava tähendusega sõnu.</p>	<p>1. Kordab õigesti järele tähenduselt võõraid sõnu.</p> <p>2. Hääldeb õigesti võõrhäälikuid</p>

Narva Lasteaed Sipsik

<p>KIRJALIK KÕNE</p>	<p>1. Vaatab koos täiskasvanuga pildiraamatuid, täiendab täiskasvanu juttu osutamisega pildile või üksiku sõna ütlemisega pildi kohta.</p>	<p>1. Vaatab üksi ja koos täiskasvanuga pildiraamatuid: keerab lehte, osutab pildile ning kommenteerib pilte. 2. Kuulab sisult ja keelelt jõukohaseid etteloetud tekste</p>	<p>1. Tunneb täiskasvanu häälimise või rõhutatud hääldamise järgi kuulmise teel ära hääliku häälikute reas. 2. Tunneb ära ja nimetab üksikuid tähti. 3. Matkib lugemist ja kirjutamist, kritseldades kriidi või pliatsiga.</p>	<p>1. Tunneb kuulates iseseisvalt ära hääliku häälikute reas ja sõnades. 2. Kuulab ettelugemist, olles seejuures aktiivne (osutab piltidele, küsib, parandab ettelugejat tuttava teksti puhul). 3. Kirjutab õigesti üksikuid sõnu trükitähtedega</p>	<p>1. Häälib täiskasvanu abiga 1–2silbilisi sulghäälikuta ja häälikuühendita sõnu. 2. Määrab hääliku asukoha (alguses, lõpus, keskel) häälikuühendita sõnas. 3. Loeb üksikuid sõnu.</p>	<p>1. Nimetab ja kirjutab enamikke tähti. 2. Veerib 1–2silbilisi sõnu kokku, pikemaid sõnu loeb aimamisi ja eksib sageli. 3. Jagab kuuldud lause sõnadeks, kasutades sõnade arvu märkimiseks abivahendeid.</p>
---------------------------------	--	---	--	--	---	--

2.4.3 VALDKOND EESTI KEEL KUI TEINE KEEL

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Laps

- tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu;
- soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega;
- tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest;
- kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtluses.

Valdkonna „Eesti keel kui teine keel” sisu:

- kuulamine;
- kõnelemine;
- eesti kultuuri tutvustamine.

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonnas „Eesti keel kui teine keel“

Üldteema	3–4 aastane	4-5 – aastane	5–6 aastane	6–7 aastane
KUULAMINE	<p>1. Tunneb huvi eesti keele vastu.</p> <p>2. Kuulab ja tajub eesti keele kõla.</p>	<p>1. Reageerib adekvaatselt lihtsamatele korraldustele.</p> <p>2. Kuulab eestikeelset ettelugemist või jutustamist.</p> <p>3. Mõistab lihtsamaid õpitud küsimusi.</p> <p>4. Tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid.</p>	<p>1. Reageerib adekvaatselt eesti keeles antud korraldustele.</p> <p>2. Kuulab eestikeelset ettelugemist või jutustamist ning tunneb kuuldu pildil ära.</p> <p>3. Mõistab õpitud küsimusi.</p> <p>4. Tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid.</p>	<p>1. Reageerib adekvaatselt eesti keeles antud korraldustele.</p> <p>2. Kuulab ja mõistab kõnet, mis on vahetult seotud õpitud suhtlus-situatsiooniga.</p> <p>3. Mõistab etteloetud või jutustatud eakohase eestikeelse teksti põhisisu.</p> <p>4. Mõistab esitatud küsimusi.</p> <p>5. Tunneb ära õpitud/ omandatud sõnad ja väljendid ning mõistab neid.</p>
KÕNELEMINE	<p>1. Kordab järele lihtsamaid sõnu.</p>	<p>1. Teab õpitud lihtsamaid viisakusväljendeid.</p> <p>2. Tunneb aktiivset huvi asjade nimetuste vastu.</p> <p>3. Kordab järele õpitud sõnu ning kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks.</p> <p>4. Oskab vastata</p>	<p>1. Kasutab õpitud viisakusväljendeid.</p> <p>2. Kasutab õpitud sõnu esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks.</p> <p>3. Oskab koostada lihtsamaid fraase ja lauseid.</p> <p>4. Kasutab endast rääkides sõna</p>	<p>1. Kasutab elementaarseid viisakusväljendeid erinevates suhtlussituatsioonides.</p> <p>2. Kõneleb õpitud sõnavara piires, suudab algatada ja lõpetada lihtsamat vestlust.</p> <p>3. Vastab küsimustele ning oskab ise esitada lihtsamaid küsimusi.</p> <p>4. Moodustab ise lihtsamaid fraase ja</p>

Narva Lasteaed Sipsik

		lihtsamatele küsimustele.	mina. 5. Vastab küsimustele õpitu piires. 6. Teab peast mõnda eestikeelset laulu või luuletust.	lihtlauseid. 5. Räägib õpitud sõnavara piires endast ja oma perest ning vestleb õpitud teemadel. 6. Teab peast mõnda eestikeelset luuletust ja laulu.
LUGEMISE JA KIRJUTAMISE ALUSED		1. Hääldeb järele kuulnud sõnu.	1. Tunneb huvi eesti keeles lugemise ja kirjutamise vastu. 2. Tunneb kirja pildis ära oma nime.	1. Tunneb eesti keele häälikuid ja tähti. 2. Hääldeb korrektselt lihtsamaid häälikuid. 3. Tunneb kirja pildis ära mõned eestikeelsed sõnad. 4. Oskab kirjutada oma nime trüki-tähtedega.
EESTI KULTUURI TUTVUSTAMINE	1. Tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu.	1. Tunneb ära Eesti lipu ja oskab seda kirjeldada. 2. Oskab nimetada, mis riigis ta elab. 3. Tunneb huvi Eestis tähistatavate rahvakalendri tähtpäevade vastu. 4. Tunneb huvi eesti rahvaloomingu vastu.	1. Tunneb Eesti rahvussümbolitest ära Eesti lipu, rahvuslille ja rahvuslinnu ning oskab neid nimetada. 2. Oskab nimetada mõningaid Eestis tähistatavaid riiklikke ja rahvuslikke tähtpäevi. 3. Oskab laulda mõnda tuntud eesti lastelaulu. 4. Teab mõnda eestikeelset	1. Teab ja oskab Eesti rahvussümbolitest kirjeldada Eesti lippu, rahvuslille ja rahvuslindu ning nimetab vähemalt kaks eesti rahvustoitu. 2. Oskab kirjeldada mõnda Eestis tähistatava tähtpäevaga seotud kombeid, sh oma kogemuste põhjal. 3. Oskab laulda mõnda lihtsamat eesti rahvalaulu.

			liisusalmi.	4. Tunneb ära eesti rahvarõivad.
--	--	--	-------------	----------------------------------

Valdkond Eesti keel kui teine keel

**Õppe- ja kasvatustegevus «Professionaalne eestikeelne rühmaõpetaja vene õppekeelega rühmas»
projekti raames**

Lasteaias on rühmad, mis töötavad riikliku pilootprojekti järgi.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

- tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu,
- soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega,
- tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest,
- kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtlemises.

1. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

- Kindlustada lapsele psühholoogiline heaolutunne –kaitstuse, ohutuse ja edukuse tunne,
- Humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine,
- Plaaniline ja katkematu, süstemaatiline ja järjepidev õppimine,
- Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine,
- Grupiviisilised ja individuaalsed lähenemised õpetamisel,
- Mäng on vahend maailma tundmaõppimiseks ja koolieelikute õpetamise vorm.

3. Valdkonna Eesti keel kui teine keel sisu:

- 1) kuulamine,
- 2) kõnelemine,
- 3) lugemise ja kirjutamise alused,
- 3) Eesti kultuuri tutvustamine.

4. Rühma õppe – ja kasvatustegevuse kavandamine.

Koostöö- ja õpetamisvormid.

- Igapäevased hommikuringid
- Õhturingid

- Võimlemispausid
- Rühmadeks jagamine ja tundide läbiviimine
- Eestikeelsete videote vaatamine ja teatrietenduste tegemine
- Koostöö ja assisteerimine
- Õuesõpe
- Individuaalne õpe
- Igapäevane rutiintegevus

Hommikuring.

- Teretamine ja tervitussalmide laulmine
- Iga lapse väärtustamine.
- Vestlused ilmast ja looduse muutustest.
- Nädalapäevade nimetamine .
- Laste loendamine.
- Vestlused ja salmid igapäevaste ja nädalateemade kohta.
- Näpu- ja liikumismängud.
- Võimlemispausid.
- Mänguline ja üllatuslik moment.
- Mänguline hommikuringi lõpetamine.

Õhturingid.

- Arendavad ja interaktiivsed mängud.
- Teatrietendused ja raamatute lugemine.
- Ringmängud ja kordamismängud.
- LAKõpe (eesti keel ja kunst), uue teema ja sõnavara tutvustamine.

5. Rühmadeks jagamine ja koostöö vene õpetajatega.

- Üks õpetaja on peamine, teine õpetaja on assistent.
- Tundide koosplaneerimine ning viktoriinide ja arendavate mängude läbiviimine.
- Vene ja eesti keele vaheldus õppetegevuste käigus.
- Kunstitegevus eesti ja vene keeles.
- Võimlemispausid eesti keeles (näpu- ja liikumismängud).
- Õuesõpe (vaatlemine ja uurimine, liikumismängud).
- Koostöö õpetajate-spetsialistidega (muusika- ja liikumisõpetaja).

6. Individuaalne õpe.

- Individuaalne töö lapsega (sõnavara omandamine, arendavad mängud, harjutused, jne).
- Läbiva teema õpetamine.

7. Lapse arengu hindamine.

Lasteaias annab lapse arengule hinnangu eestikeelne rühmaõpetaja. Lapse arengu hindamisel võib eestikeelne rühmaõpetaja kasutada järgmisi meetodeid:

- Vaatlemine.
- Vestlus lapsega, intervjuu.
- Laste tööd.
- Testid ja muud arengu hindamise vahendid. (mängud ja harjutused).

Lapse arengut jälgitakse regulaarselt kogu õppeaasta jooksul, tulemused dokumenteeritakse vaatluslehel. Igal aastal mai lõpul eesti keele õpetaja hindab lapse saavutatud arengu –ja kasvutaset, nad fikseerivad lapse arengu dünaamika, tema edusammud, samuti arenguprobleemid.

Arengu hindamisel võetakse arvesse hinnang lapse teadmiste ja oskuste eale vastavuse kohta valdkonna “Eesti keel kui teine keel” ja lapse arengu eeldatavad lisapädevused ja teemad projekti „Professionaalne eestikeelne rühmaõpetaja venekeelses rühmas” järgi.

Siin eesti keele õpetajale orientiiriks on riiklikus õppekavas pakutud lapse eeldatavad arengutulemused. Lapse arengu hinnangu tulemus dokumenteeritakse lapse kasvu ja arengu monitooringus.

8. Perekonna toetamine, kaasamine õppeprotsessi

- Kujundada positiivset eeskujut ja suhtumist sihtkeele õppimisse,
- Toetada last, vesteldes igapäevaselt temaga lasteaias toimuvast, julgustada ja kiita last,
- Osaleda erinevates üritustes, mis läbivad lasteaias (konkursid, etendused, näitused jne),
- Osaleda lapsega erinevates üritustes, mida viiakse läbi sihtkeeles (just eesti keeles) nii lasteaias kui ka väljas,
- Vaadata koos telesaateid eesti keeles,
- Toetada ja arendada emakeelt, kultuuri ja traditsioone,
- Regulaarselt lugeda raamatuid emakeeles,
- Rikastada lapse emakeele sõnavara,

- Avardada lapse silmaringi.

9. Lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse vanuseti .

Valdkond Eesti keel kui teine keel

Õppe- ja kasvatustegevus keelekümblusmetoodikat rakendades

Narva lasteaias Sipsik kasutatakse osalise keelekümbluse mudelit. Antud õppeprogrammi alusel töötab üks lasteaia rühm. Rühm komplekteeritakse vene kodukeelega kolme-nelja-aastastest lastest.

Õppe- ja kasvatustegevused toimuvad rühmas nii vene kui ka eesti keeles; rühmas on õpetajatena pedagoogid vastava ettevalmistusega. Päeva ühes pooles eestikeelse õpetajaga omandatud teadmised-oskused rakendatakse päeva teises pooles venekeelse õpetaja juhitud tegevustes.

Eesti keele õpe toimub keelekümblusprogrammi õppekava alusel. Õppekava valdkonnad on omavahel temaatiliselt integreeritud. Õppimisel suundutakse tervikust osade poole, sest lapsed tajuvad tervikut tunnetades paremini ka terviku erinevaid osi. Õpetamine on lapsekeskne ja lapsest kui tervikust lähtuv. Õppekava on sisust lähtuv, kus eesti keel ei ole ainult eesmärk, vaid uute teadmiste ja kogemuste omandamise vahend. Õpitegevused sisaldavad laste jaoks mõttekaid eesmärke praegusel hetkel. Lapsed omandavad teadmisi, mida nad vajavad praegu. Neile antakse võimalus valida, mida nad õpivad ja missugustes tegevustes toimub teadmiste omandamine. Nad kajastavad teadmisi, mida nad on omandanud nii lasteaias kui ka väljaspool lasteaeda. Õpetaja loob keelekümblsruhmas turvalise, motiveeriva ja rikkaliku keelekeskkonna, kus lapsed omandavad eesti keele loomulikus sotsiaalses keskkonnas mitmekesistes tegevustes teadmisi omandades.

1. Keelekümblusprogrammi põhimõtted on:

- riikliku õppekava järgmine,
- üks inimene – üks keel (osalise mudeliga keelekümblsruhmas üks õpetaja räägib ainult eesti keeles, teine – ainult vene keeles),
- õpitamine vähemalt 50% ainetest sihtkeeles (käesoleval juhul eesti keeles),
- järjekindel sihtkeele kasutus,

Narva Lasteaed Sipsik

- keeleõpe viiakse läbi mängulises vormis,
- lapsekeskne rühmaruum,
- perekonna osalus,
- keeleprogramm ning täiskasvanute ja laste ühine tegevus peavad olema kooskõlas laste individuaalse arenguga ning arvestama laste isikupära ja perekondlikku tagapõhja,
- õpetaja koolitus, meetodiline nõustamine

Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted

- Lapsele psühholoogilise heaolutunde (kaitstuse, ohutuse ja edukuse tunde) tagamine,
- Humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine,
- Lapsi ei sunnita eesti keelt kasutama, vaid üksnes julgustatakse,
- Plaaniline ja katkematu, süstemaatiline ja järjepidev õppimine,
- Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine,
- Grupiviisilised ja individuaalsed lähenemised õpetamisel,
- Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on omavahel temaatiliselt integreeritud,
- Mäng – see on vahend maailma tundmaõppimiseks ja koolieelikute õpetamise vorm,
- Lapse keelelist, kehalist, vaimset ja sotsiaalset arengut soodustab kodu ja lasteasutuse koostöö.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgiks on, et laps:

1. laps tunneb huvi eesti keele ja kultuuri vastu
2. laps soovib ja julgeb eesti keeles suhelda nii eakaaslaste kui täiskasvanutega
3. laps tunneb ära ja saab aru eestikeelsetest sõnadest ning lihtsamatest väljenditest

4. laps kasutab lihtsamaid eestikeelseid sõnu ja väljendeid igapäevases suhtluses
5. lapsel rikastatakse tundemaailma ja keelt pakutavate positiivsete elamuste kaudu

3. Õppe- ja kasvatustegevuse sisu

1. kuulamine
2. kõnelemine
3. lugemise ja kirjutamise alused
4. Eesti kultuuri tutvustamine

4. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine ja korraldamine

4.1. Õpetamisvormid

- Igapäevased hommikuringid
- Õhturingid
- Võimlemispausid
- Rühmadeks jagamine ja õppetegevuste läbiviimine
- Eestikeelsete videote vaatamine ja teatrietenduste tegemine
- Õuesõpe
- Individuaalne õpe
- Igapäevane rutiintegevus
- LAKõpe (eesti keel ja kunst), uue teema ja sõnavara tutvustamine

4.2. Õpetamisreeglid

- peetakse oluliseks eesti keelt kuulata ja omandada keeleoskus tegevuste käigus, kus sõnalist suhtlemist toetab kontekst

Narva Lasteaed Sipsik

- pööratakse erilist tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele, kasutatakse miimikat, kehakeelt, žeste, into natsiooni, muusikat, rütmi ja mitmesuguseid näitlikke vahendeid
- suunatakse last õpitavat keelt kasutama igapäevatoimingutes ning suheldes, luues selleks lapsi huvitavaid olukordi ka väljaspool lasteaeda
- korratakse õpitut erinevates kontekstides ja suhtlussituatsioonides, keeleõpet seotakse teiste tegevustega: liikumine, laulmine, käelised tegevused, vaatlemine, uurimine
- vestlusteemade valimisel lähtutakse lapse kogemustest, samateemalistest vestlustest rühmas või kodus
- valitakse mitmekesiseid pildirikkaid ja lihtsama keelega raamatuid ette- ja ühislugemiseks
- pedagoog rõhutab õige kõne mudelite kasutamist ning osutab vigadele delikaatselt, korrates sõna või fraasi korrektselt.

4.3. Õppe-kasvatustöö temaatiline plaan

SEPTEMBER

1. Mina ja lasteaed:

- 1.1. Nimi, sõber, lasteaed, päevakava, ilmakaru
- 1.2. Poiss, tüdruk, riided, jalanõud, sügis.
- 1.3. Kehaosad, parem – vasak, loeme kokku
- 1.4. Sünnipäev, vanus, kalender.

2. Lasteaed ja kool:

- 2.1. Kooli ja lasteaia võrdlemine, uued asjad ja tegevused, reeglid.
- 2.2. Meenutusi suvest.
- 2.3. Iseseisev lugemine.
- 2.4. Aeg, kalender, kell.

OKTOOBER

1. Minu perekond ja kodu:

- 1.1. Ema, isa, õde, vend, vanavanemad, lemmikloomad.
- 1.2. Kodu, maja, asukoht - ees-taga, kõrval, siin, seal.
- 1.3. Ruumid ja esemed.
- 1.4. Tegevused ja päevakava.

2. Sügis minu ümber:

Narva Lasteaed Sipsik

- 2.1. Sügisemärgid minu ümber.
- 2.2. Sügis metsas - seen, siil.
- 2.3. Sügis aias.
- 2.4. Sügise tähtpäevad.

NOVEMBER

1. Linnas, tähtpäevad sügisel:
 - 1.1. Liiklus tänaval, ohutu liiklemine.
 - 1.2. Turul, poes.
 - 1.3. Mardi- ja kadripäeva.
 - 1.4. Lastekohvikus.
2. Eluring:
 - 2.1. Vanavanemad, hingedepäev.
 - 2.2. Vanaema ja vanaisa lapsepõlv.
 - 2.3. Tähtsad päevad meie peres.
 - 2.4. Beebi.

DETSEMBER

1. Talvel, jõulud:
 - 1.1. Talv, linnud ja puud (kuusk).
 - 1.2. Päkapikud.
 - 1.3. Jõulud, küünlad ja tuleohutus.
2. Jõululood ja jõulutegemised:
 - 2.1. Advendikalender.
 - 2.2. Teeme piparkooke.
 - 2.3. Jõululaps ja jõuluõhtu.

JAANUAR

1. Tähtsad elukutsed, ema ja isa töö:
 - 1.1. Arsti juures ja haiglas.
 - 1.2. Tuletõrjejaoskonnas.
 - 1.3. Politseiyaoskonnas ja teised töökohad.
2. Muinasjutud, fantaasia ja reaalsus:
 - 2.1. Kurjad võõrasemad, vaeslapsed, haldjad ja kuningad.
 - 2.2. Nõiad ja nõiutud asjad.
 - 2.3. Printsid ja printsessid.

Narva Lasteaed Sipsik

VEEBRUAR

1. Talvetegemisi ja tähtpäevi:
 - 1.1. Jääkaru ja tegevused õues.
 - 1.2. Sõbrapäev, nädalapäevad.
 - 1.3. Lumemängud, väljamõeldis - tõsi.
 - 1.4. Vastlad.
2. Eestimaa ja teised maad:
 - 2.1. Eestimaa.
 - 2.2. Reisime mööda maad, rong, buss.
 - 2.3. Reisime mööda merd laevad.
 - 2.4. Reisime õhus lennukid.

MÄRTS

1. Loomad ja loomamuinasjutud:
 - 1.1. Loomad ja tegevused farmis.
 - 1.2. Loomad metsas ja loomaaias.
 - 1.3. Loomamuinasjutud, loe 7-ni.
 - 1.4. Jutustused loomadest, loe 10-ni.
2. Ehitame linna:
 - 2.1. Ehitame linna - inimesed, tegevused, masinad ja märgid.
 - 2.2. Vaatame töökohti, ruume, tegevusi, inimesi ja masinaid.
 - 2.3. Vaatame veel töökohti, ruume, tegevusi, inimesi ja masinaid.
 - 2.4. Ehitame teid, sildu, liiklus ja märgid.

APRILL

1. Kevad, aastaring, tähtpäevad:
 - 1.1. Kevad, päikesevalgus, vari.
 - 1.2. Aastaajad, loodus.
 - 1.3. Munadepühad, jänkud, tibud.
 - 1.4. Lilled toas, aias ja metsas.
2. Uurime loodust:
 - 2.1. Taimed - seemnest puuks.
 - 2.2. Kevadpühad.
 - 2.3. Kalad.
 - 2.4. Kahepaiksed.

MAI

1. Lapse töö, emadepäev:
 - 1.1. Mida ma oskan ja kuidas ma seda õppisin, jalgrattasõit.
 - 1.2. Emadepäeva tähistamine.
2. Mida ma olen õppinud:
 - 2.1. Mida ma õppisin ja kuidas ma seda tegin.
 - 2.2. Kokkuvõte.

4.4. Individuaalne õpe

- Individuaalne töö lapsega (sõnavara omandamine, arendavad mängud, harjutused, jne)
- Läbiva teema õpetamine

5. Lapse arengu hindamine

Hinnangu lapse arengule annab eesti keeles õpetatav õpetaja koostöös ema keeles õpetatava õpetajaga. Lapse arengu hindamisel võib õpetaja kasutada järgmisi meetodeid:

- Vaatlemine
- Vestlus lapsega, intervjuu
- Laste tööd
- Testid ja muud arengu hindamise vahendid. (mängud ja harjutused)

Lapse arengut jälgitakse regulaarselt kogu õppeaasta jooksul, tulemused dokumenteeritakse vaatluslehel. Igal aastal mai lõpul eesti keele õpetaja hindab lapse saavutatud arengu –ja kasvutaset, nad fikseerivad lapse arengu dünaamika, tema edusammud, samuti arenguprobleemid.

Arengu hindamisel võetakse arvesse anda hinnang lapse teadmiste ja oskuste eale vastavuse kohta valdkonna Eesti keel kui teine keel ja lapse arengu eeldatavad lisapädevused ja teemad keelekümbelprogrammi järgi.

Siin eesti keele õpetajale orientiiriks riiklikus õppekavas pakutud lapse eeldatavad arengutulemused. Lapse arengu hinnangu tulemus dokumenteeritakse lapse kasvu ja arengu monitooringus.

6. Lapse arengu eeldatavad tulemused esitatakse vanuseti

3-4-aastased:

1. laps tunneb huvi eesti keele vastu
2. laps kuulab ja tajub eesti keele kõla
3. laps kordab järele lihtsamaid sõnu
4. laps tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu

4-5-aastased:

1. laps reageerib adekvaatselt lihtsamatele korraldustele
2. laps kuulab eestikeelset ettelugemist või jutustamist
3. laps mõistab lihtsamaid õpitud küsimusi
4. laps tunneb ära õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid
5. laps teab lihtsamaid viisakusväljendeid
6. laps tunneb aktiivset huvi asjade nimetuste vastu
7. laps kordab järele õpitud sõnu ning kasutab neid tuttavate esemete, tegevuste ja omaduste nimetamiseks
8. laps oskab vastata lihtsamatele küsimustele
9. laps hääldab järele kuulnud sõnu
10. laps tunneb ära Eesti lipu ja oskab seda kirjeldada
11. laps oskab nimetada, mis riigis ta elab
12. laps tunneb huvi Eestis tähistatavate rahvakalendritähtpäevade vastu
13. laps tunneb huvi eesti rahvaloomingu vastu

5-6-aastased:

1. laps tunneb huvi eesti keele vastu

Narva Lasteaed Sipsik

2. laps kuulab ja tajub eesti keele kõla
3. laps omandab oskused ja strateegiad, mis aitavad tal vaadates, kuulates ja lugedes eestikeelse teksti tähendusest aru saada
4. laps reageerib adekvaatselt eesti keelse antud korraldusele
5. laps tunneb tuttavas kontekstis ära lihtsamad õpitud sõnad ja väljendid ning mõistab neid
6. laps on võimeline lihtsaid küsimusi esitama
7. laps kuulab ja mõistab kõnet, mis on vahetult seotud suhtlussituatsiooniga
8. laps kasutab elementaarseid viisakusväljendeid
9. laps kordab järele õpitud sõnu ja fraase ning kasutab neid tuttavate esemete, etegvsuet ja omaduste nimetamiseks
10. laps oskab koostada lihtsamaid fraase ja lauseid
11. laps kasutab endast rääkides sõna mina
12. laps vastab küsimustele õpitud sõnavara piires
13. laps teab peast mõnda eestikeelset laulu, luuletust, liisusalmi
14. laps tunneb aktiivset huvi asjade nimetuste vastupidavlaps hääldab järele kuulnud sõnu
15. laps tunneb kirjapildid ära oma nime ja mõned eestikeelsed sõnad
16. laps oskab kirjutada oma nime trükitähtedega
17. laps tunneb huvi eesti keeles lugemise ja kirjutamise vastu
18. laps tunneb ära õpitud häälikud ja tähed ning nimetab neid
19. laps tunneb huvi Eesti rahvussümbolite vastu
20. laps tunneb Eesti rahvussümbolitest ära Eesti lipu, rahvuslille ja -linnu ning oskab neid nimetada
21. laps teab ja oskab nimetada, mis riigis ta elab
22. laps oskab nimetada mõningaid Eestis tähistatavaid riiklikke ja rahvuslikke tähtpäevi

23.laps oskab laulda mõnda tuntud eesti lastelaulu, rahvalaulu

24. laps teab mõnda eestikeelset liisusalmi.

6-7-aastased:

1. laps reageerib adekvaatselt eesti keelse antud korraldusele
2. laps kuulab ja mõistab kõnet, mis on vahetult seotud õpitud suhtlussituatsiooniga
3. laps mõistab etteloeatud või jutustatud eakohase eestikeelse teksti põhisisu
4. laps mõistab esitatud küsimusi
5. laps tunneb ära õpitud, omandatud sõnad ja väljendab ning mõistab neid
6. laps kasutab elementaarseid viisakusväljendeid erinevates suhtlussituatsioonides
7. laps kõneleb õpitud sõnavara piires, suudab algatada ja lõpetada lihtsamat vestlust
8. laps vastab küsimustele ning oskab ise esitada lihtsamaid küsimusi
9. laps moodustab ise lihtsamaid fraase ja lihtlauseid
10. laps räägib õpitud sõnavara piires endast ja oma perest ning vestleb õpitud teemadel
11. laps teab peast mõnda eestikeelset luuletust ja laulu
12. laps tunneb eesti keele häälikuid ja tähti
13. laps hääldab korrektselt lihtsamaid häälikuid
14. laps tunneb kirjpildid ära mõned eestikeelsed sõnad
15. laps oskab kirjutada oma nime trükitähtedega
16. laps teab ja oskab Eesti rahvussümbolitest kirjeldada Eesti lippu, rahvuslille, rahvuslindu
ja nimetab vähemalt kaks eesti rahvustoitu
17. laps oskab kirjeldada mõne Eestis tähistatava tähtpäevaga seotud kombeid oma
kogemuste põhjal
18. laps oskab laulda mõnda lihtsamat eesti rahvalaulu

19. laps tunneb ära eesti rahvarõivad.

7. Perekonna toetamine, kaasamine õppeprotsessi

- Kujundada positiivset eeskujut ja suhtumist sihtkeele õppimisse
- Toetada last, vesteldes igapäevaselt temaga lasteaia toimuvast, julgustada ja kiita last
- Osaleda erinevates üritustes, mis läbivad lasteaia (konkursid, etendused, näitused jne)
- Osaleda lapsega erinevates üritustes, mida viiakse läbi sihtkeeles (just eesti keeles) nii lasteaia kui ka väljas
- Vaadata koos telesaateid eesti keeles
- Toetada ja arendada emakeelt, kultuuri ja traditsioone
- Regulaarselt lugeda raamatuid emakeeles
- Rikastada lapse emakeele sõnavara
- Avardada lapse silmaringi

2.4.4 VALDKOND MATEMAATIKA**Õppe- ja kasvatuseesmärgid.****Laps**

- rühmitab esemeid ühe-kahe tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki;
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuste põhjal;
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ja kirjeldab ning järjestab oma igapäevategevusi;
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas;
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid;
- tunneb ja kirjeldab geomeetrilisi kujundeid;
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes.

Valdkonna „Matemaatika“ sisu:

- hulgad, loendamine ja arvud, arvutamine;
- suurused ja mõõtmine;
- geomeetrilised kujundid.

Lapse arengu eeldatavad tulemused „Matemaatika“ valdkonnas

Üldteema	1 – 2 aastane	2-3 aastane	3-4 aastane	4-5 aastane	5-6 aastane	6-7 aastane
HULGAD, LOENDAMINE, ARVUD JA ARVUTAMINE		1. Rühmitab esemeid ühe sarnase tunnuse järgi hulgaks. 2. Leiab erinevate esemete hulgast palju	1. Otsustab, kas nimetatud ese kuulub (ei kuulu) moodustatud hulka. 2. Paaride	1. Rühmitab esemeid, olendeid kahe erineva tunnuse alusel (rühma lapsed on poisid ja	1. Loendab 12 piires, teab arvude rida 12ni. 2. Oskab nimetada antud arvule	1. Mõtestab arvude rida 12-ni. 2. Liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb ja kasutab vastavaid

Narva Lasteaed Sipsik

		<p>ja üks.</p> <p>3. Loendab asju kolme piires ning vastab küsimusele mitu on?</p>	<p>moodustamisega (üksühesesse vastavusse seadmisega) saab teada, et esemeid on võrreldavates hulkades sama palju, ühepalju ehk võrdselt.</p> <p>3. Loendab 5 piires ja tunneb arvude rida 5-ni.</p>	<p>tüdrukud).</p> <p>2. Võrdleb esemete hulki paaridesse seades ning otsustab, mida on rohkem kui, vähem kui.</p> <p>3. Tutvub arvudega 10-ni.</p>	<p>eelnevat/järgnevat arvu.</p> <p>3. Tunneb numbrimärke.</p> <p>4. Võrdleb arve (on suurem kui, on väiksem kui).</p> <p>5. Paneb kokku kahe hulga esemed ja liidab.</p> <p>6. Võtab ühest hulgast esemeid ära ja lahutab.</p>	<p>sümboleid (+, -, =).</p> <p>3. Oskab koostada matemaatilisi jutukesi kahe etteantud hulga järgi.</p>
<p>SUURUSED JA MÕÖTMINE</p>	<p>1. Eristab esemeid suuruse järgi.</p>	<p>1. Näeb ja leiab esemetes erinevusi (suur - väike).</p>	<p>1. Võrdleb (järjestab) kahte eset suuruse (suurem - väiksem), pikkuse (pikem - lühem), laiuse (laiem - kitsam) järgi ning kasutab mõisteid.</p>	<p>1. Järjestab esemeid kõrguse järgi (kõrgem - madalam).</p> <p>2. Järjestab 3 eset suuruse, pikkuse, laiuse ja kõrguse järgi.</p>	<p>1. Järjestab kuni 5 eset suurustunnuse järgi.</p> <p>2. Leiab vaadeldavast objektist silma järgi suurema - väiksema - sama suure ning kontrollib objekte kõrvutades.</p> <p>3. Hindab kaugust silma järgi.</p>	<p>1. Teab igapäevaelus kasutatavaid pikkusmõõte cm, m ja km; massimõõtu kg ning mahumõõtu liiter; rahaühikuid ning kasutab neid mängutegevustes.</p> <p>2. Mõõdab pikkust, raskust ja vedelikku kokkulepitud mõõtevahendiga.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

					<p>4. Mõõdab pikkust, laiust ja kõrgust kokkulepitud mõõtevahendiga.</p> <p>5. Järjestab raskuse ja paksuse järgi.</p>	
<p>GEOMEETRILISED KUJUNDID</p>	<p>1. Leiab samasuguse kujundi kõrvuti asetamise teel.</p>	<p>1. Leiab samasuguse kujundi peale-, kõrvuti- või sisseasetamise teel.</p> <p>2. Kompimise-veeretamisega eristab ümmargusi ja kandilisi esemeid, sh ringi ja ruutu.</p>	<p>1. Eristab kolmnurka ja nelinurka ning leiab kujunditega sarnaseid esemeid ümbritsevast.</p>	<p>1. Näeb ja oskab kirjeldada ruudu ning ristküliku sarnasusi ja erinevusi ning leida sarnaseid kujundeid ümbritsevast.</p>	<p>1. Koostab mustreid, laob pilte kujunditest.</p> <p>2. Rühmitab kujundeid vormi, suuruse, värvuse järgi.</p>	<p>1. Eristab ruumilisi kujundeid (kuup, kera, risttahukas, püramiid) tasapinnalistest kujunditest (ruut, ring, ristkülik ja kolmnurk).</p>
<p>ORIENTEERUMINE AJAS</p>		<p>1. Eristab ööd ja päeva.</p>	<p>1. Leiab aastaegadele iseloomulikke tunnuseid</p> <p>2. Eristab hommikut ja õhtut .</p>	<p>1. Teab ööpäeva osi hommik - päev - õhtu - öö; kirjeldab tegevusi ja sündmusi eile - täna – homme.</p>	<p>1. Kirjeldab tegevusi erinevatel nädalapäevadel ja teab nädalapäevade järjestikuseid nimetusi.</p> <p>2. Eristab mõisteid kiiresti - aeglaselt, varsti, hiljem, kohe</p>	<p>1. Teab kuude nimetusi ning enda sünnikuud ja -päeva.</p> <p>2. Määrab kellaega täistundides ning koostab päevakava.</p> <p>3. Kasutab kõnes õigesti sõnu enne, praegu, hiljem - varem, noorem -</p>

Narva Lasteaed Sipsik

						vanem.
ORIENTEEUMINE RUUMIS		1. Orienteerub oma kehal.	1. Määrab teiste laste ja esemete asukohta enda suhtes: ülal - all, ees - taga (minu ees, minu taga jne).	1. Määrab enda asukohta teiste laste ja asjade suhtes. 2. Määrab vasakut ja paremat poolt.	1. Määrab eseme asukohta teise eseme suhtes: all - peal, kohal, keskel, äärel, vasakul - paremal. 2. Orienteerub ruumis (õues) juhendite järgi.	1. Orienteerub tasapinnal (paberil).

2.4.5 VALDKOND KUNST

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Laps

- tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest;
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ja sündmusi ning oma kujutlusmaailma;
- vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid;
- kasutab õpitud voolimis-, joonistamis ning maalimisvahendeid ja -võtteid;
- kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt;
- vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut.

Valdkonna „Kunst“ sisu:

- kujutamine ja väljendamine: mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul;
- kujundamine: objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuse andmine;
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine;
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest ja kunstist.

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonnas „Kunst“

	1-2 aastane	2-3 aastane	3-4 aastane	4-5 aastane	5-6 aastane	6-7 aastane
KUJUTAMINE JA VÄLJENDAMINE	<p>1. Tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest.</p> <p>2. Teeb katseid näitlike materjalidega (teeb jälgi pliiatsiga/vildikaga) muudab plastiliini kuju.</p>	<p>1. Tunneb rõõmu kunstitegevuses osalemisest.</p> <p>2. Leiab kritselduste hulgast nime(tuse) andmist või loo jutustamist väärivaid kujundeid.</p> <p>3. Leiab ümbritsevas juhendamise toel sinise, kollase, punase ja roheline värvi.</p>	<p>1. Väljendab joonisel oma suhtumist objektidesse.</p> <p>2. Püüab teha koostööd õpetajate ja teiste lastega kollektiivsete kompositsioonide loomisel.</p> <p>3. Eristab ja nimetab põhivärve ning tunneb värvitoone (roosa, helesinine, hall).</p> <p>4. Värvib värvidega (2-3 värvi) ja iseseisvalt valib värvi.</p>	<p>1. Kujutab natuurist inspireeritud asju, objekte jne isikupäraste sümbolitega, mis olemuselt täienevad ja muutuvad keerukamaks.</p> <p>2. Jutustab oma piltides nii tuttavatest asjadest ja kogetud sündmustest kui ka oma fantaasiatest.</p> <p>3. Võrdleb heledamaid ja tumedamaid värvitoone ning tunneb sinist, kollast, punast, rohelist, valget, musta, pruuni ja roosat värvi.</p> <p>4. Ühendab esemeid süžeedeks.</p> <p>5. Joonistamisel kasutab värvilahendusi ja atribuute muinajuttudest lähtudes.</p>	<p>1. Oskab teha koostööd teiste lastega kollektiivsete tööde täitmisel.</p> <p>2. Valib sobiva värvitooni meeleolust, aastaajast ja muudest tunnustest lähtudes.</p>	<p>1. Kasutab loovalt geomeetrilisi kujundeid ja nende kombinatsioone keerukamate objektide ülesehitamiseks.</p> <p>2. Püsib töös valitud teemas seda isikupäraselt tõlgendades.</p> <p>3. Jutustab temaatilistes töödes tegelaste tegevusest, omavahelistest suhetest ning tegevusajast ja -kohast.</p> <p>4. Rõhutab kõige tähtsamat oma töös värvi, suuruse või asukoha valikuga.</p> <p>5. Tunneb ümbritsevas esinevaid värve ja nimetab erinevaid värvitoone (hallikas, taevasinine jne).</p>

Narva Lasteaed Sipsik

				6.Dekoratiivjoonis- tamisel kaunistab pilte täppide, mustrite ja geomeetriliste kujundite abil.		
KUJUNDAMINE	1. Loob kujutisi täiskasvanute abiga.	1.Kaunistab täiskasvanu abiga (täppidega, joontega) ruumilisi ja tasapinnalisi esemeid (nt lillepotti, paberit, taskurätti, papptaldrikut, palli, sokki, plastiliinist plaati, kivi jne). 2.Kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sünnimäe meeleoluga sobivate motiividega.	1. Juhendamisel loob tuttavate esemete, dekoratiivkomposi- tsioonide kujutisi. 2.Lisab valmivale esemele iseloomulikke detaile. 3. Oskab luua aplikatsioone erinevatest materjalidest (paber, kangas).	1. Koostab elementidest lihtsa kordumisskeemiga mustririba eseme äärise kaunistamiseks (tass, taskurätt jne). 2. Kujundab õpetajaga koos tähtpäevakaardi sünnimäe meeleoluga sobivate motiividega. 3. Valib kaunistusmotiivi ja kannab juhendamisel šabloonid või templi abil selle omavalituse kohale esemel (kruusil, taldrikul, pluusil jne).	1. Kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid (paber, kangas, looduslikud materjalid) 2.Kasutab taimi mustride loomiseks. 3. Oskab sümmeetriliselt paigutada elemente ruudu või ringi peal. 4.Rebib paberist lihtkujundeid. 5. Loob kompositsioone rühma kujundamiseks.	1. Märkab mustri rütmi ja suudab seda jätkata. 2. Kujundab kaunistusmotiivi või mustri, arvestades kaunistatavat eset. 3. Selgitab omavalmistatud (voolitud, volditud, meisterdatud) esemete otstarvet ja nimetab koha, kuhu see sobib. 4. Aitab kujundada tähtpäevaga seotud peolauda ja ruumi.
VOOLIMINE	1. Kasutab elementaarseid voolimistehnikaid täiskasvanu juhendamisel.	1 Teeb sõrme või pulgaga pehmesse voolimismaterjali jäljendeid.	1.Voolib iseseisvalt lihtesemeid. 2. Voolib õpetaja abiga teemakohaseid	1. Õõnestab ümarmorme süvendit pöidlaga vajutades. 2. Muudab	1. Loob mitmekujulisi ja püsivaid konstruktsioone, ruumilisi ja	1. Kasutab iseseisvalt tuttavaid voolimismaterjale, arvestades nende eripära ruumiliste ja

Narva Lasteaed Sipsik

	<p>2.Veeretab, mudib, tükeldab ja venitab voolimismassi.</p>	<p>2. Õpetajat jäljendades muljub ja näpistab, rullib ja veeretab voolimis-materjale. 3. Voolib esemeid näidise järgi. 4.Kasutab süžee voolimise elemente (suured ja väikesed lumememmed).</p>	<p>kompositsioone pakutud teemal. 3. Kasutab erinevaid voolimistehnikaid (templid, rebimine, rullimine, veeretamine jne). 4. Ühendab voolitud detaile omavahel.</p>	<p>voolimismaterjalide kuju neid pigistades ja venitades esemeid. 3. Ühendab voolitud detaile omavahel. 4. Voolib iseseisvalt. 5. Voolib kujundeid erinevates positsioonides ning liikumises.</p>	<p>reljeefseid kujutisi. 2. Nimetab erinevaid voolimismaterjale ja selle omadusi.</p>	<p>reljeefsete kujutiste loomiseks.</p>
JOONISTAMINE	<p>1.Hoiab pliiatsit õigesti käes. 2. Kritiseldab pliiatsitega paberil, kasutades selleks elementaarseid meetodeid. 3. Juhendamisel tõmbab joonistusvahendiga jooni (täpid, vertikaalsed, horisontaalsed, lainelised, katkendlikud jooned). Täidab paberilehti eredate värvidega.</p>	<p>1.Hoiab pliiatsit pöidla ja sõrmega (ei pane suhu). 2.Tekitab iseseisvalt jämedate joonistusmaterjalidega (rasvakriitide, pehmete pliiatsitega jne) erinevaid jälgi (täppe ning vertikaalseid, horisontaalseid, sirgeid, lainelisi, katkendlikke ja spiraalseid jooni), püsides paberi piirides.</p>	<p>1.Paigutab joonistust paberilehe keskele. 2.Joonistab esemeid, mis koosnevad kahest või kolmest osast (sarnase kujuga, aga erineva suurusega). 3.Iseseisvalt tõmbab jooni (vertikaalsed, horisontaalsed, lainelised, katkendlikud jooned) püsides paberi piirides. 4. Tegutseb iseseisvalt kujutisi luues.</p>	<p>1.Jooni ja kujundeid ühendades joonistab sümbolitega, mis täienevad ja muutuvad keerukamaks. 2. Joonistab ning värvib pindu värvi- ja viltpliiatsitega, kriitide ja söega, muutes joonte tihedust. 3. Kasutab joonistusvahendeid liigse surveta, varieerides käe liikumise suunda. 4. Orienteerub lehel.</p>	<p>1.Paigutab elemente kogu lehele, tõmbab silmapiiri. 2. Kasutab töövahendeid: värvi- ja viltpliiatsid, kriidid, liigse surveta. 3.Juhendamisel kasutab erinevaid tehnikaid akvarelli- ja guaššiga töös (varjund, sulgede tehnika, jäljend, viirutus jne) 4. Tõmbab sirgjooni erinevates suundades ja erinevate laiustega; joonistab kaari, ringe,</p>	<p>1. Kasutab soovi korral koos erinevaid joonistusvahendeid nende olemusest lähtuvalt. 2. Värvib oma-joonistatud või värviraamatu kujundeid, varieerides käe liikumise suunda. 3. Sobitab pindu kattes heledaid ja tumedaid, peeni ja jämedaid jooni. 4. Joonistab kontuuri hariliku pliiatsiga, loob kavandeid.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

		3. Trükib näpuvärvidega sõrmede ja kogu käega.			ovaalseid kujundeid ja lainelisi jooni. 5. Ei kahjusta paberit ega joonistusvahendeid. 6. Värvib oma-joonistatud või värviraamatu kujundeid, püsides etteantud joonte piires.	
MAALIMINE	1. Maalib teadmatult, jämedalt, tugevasti vajutades pliatsile. 2. Tunneb rõõmu maalimisest.	1. Tõmbab pintsliga erineva suunaga jooni, teeb täppe ning katab pindu. 2. Võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu, loputab pintslit. 3. Varieerib käe liikumise suunda liigse surveta.	1. Katab pinna ühtlaselt, maalib pintsliga erinevaid kujundeid. 2. Kasutab töövahendeid: pintsel (selgitusel kasutab töös pintslit erinevalt). 3. Võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu.	1. Võtab pintslile vajaduse korral lisaks värvi ja katab pindu. 2. Teeb objektidele väiksemaid detaile pintslivajutuste ja -tõmmetega. 3. Ei kata maalides juba küllaldaselt kaetud pinda korduvalt.	1. Juhendamisel kasutab erinevaid maalimistehnikaid (kasutab värvipaletti, värvitoone). 2. Juhendamisel segab värve uute toonide saamiseks. 3. Kasutab akvarelli. 4. Kasutab töös eri jämedusega pintsleid. 5. Liigub paberil pintsliga vabalt. 6. Loputab pintslit vees.	1. Segab värve uute toonide saamiseks. 2. Kasutab töös eri jämedusega pintsleid. 3. Väldib värvide määrdumist. 4. Kasutab töös pintslit erinevalt (pintslit otsa ja külge).
MEISTERDA-	1. Juhendamisel	1. Kortsutab	1. Oskab käsitseda	1. Oskab kasutada	1. Lõikab käärdega	1. Kujundab või

Narva Lasteaed Sipsik

<p>MINE</p>	<p>kortsutab täiskavanu abiga pehmet paberit ning rebib paberist tükke ning paigutab neid liimiga kaetud paberile.</p>	<p>iseseisvalt pehmet paberit ning rebib paberist tükke.</p> <p>2.Katab aluspinna liimiga, puistab sellele erinevaid objekte ja liimib kujundeid.</p> <p>3.Õpetaja abiga koostab kujutist erinevatest elementidest.</p>	<p>kääre, lõikab läbi pabeririba.</p> <p>2. Voldib paberi pooleks.</p> <p>3. Matkib täiskavanu tegevust, lihtsama mänguasja valmistamisel.</p>	<p>kääre, lõikab, voldib ja rebib lihtsaid kujundeid.</p> <p>2. Rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest.</p> <p>3. Lükib paelale, traadile vms auguga esemeid.</p> <p>4. Valib meelepärased meisterdamisvahendid (looduslikku ja tehismaterjali, paberit jms) ning neid omavahel ühendades või materjale kombineerides loob oma töö.</p>	<p>etteantud joont mööda.</p> <p>2. Rebib ja lõikab paberist ribasid ja kujundeid ning kleebib need sõltuvalt töö olemusest.</p> <p>3.Juhendamisel õpib põimetehnikat.</p>	<p>täiendab oma tööd, kleepides sellele erinevast materjalist tükke, objekte jne.</p> <p>2. Valib eri materjalide liitmiseks ühendusviiside seast oma mõtte teostamiseks sobivamad või leiab oma võtted.</p> <p>3. Valmistab lihtsa mänguasja täiskavanu tegevust matkides.</p> <p>4. Loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest.</p> <p>5. Lõikab kääridega kujundeid (jälgib joont).</p>
<p>KUNSTITEOSTE VAATLEMINE, VESTLUSED KUNSTITEOSTEST, KUNSTIST</p>	<p>1. Emotsionaalselt reageerib värvidele, ilusale mänguasjale, illustratsioonile</p> <p>2. Suunavate küsimuste abil leiab pildil</p>	<p>1.Vaatleb pilte, näidistoid ja raamatute illustratsioone ning vastab küsimustele.</p> <p>2. Näitab teistele oma tööd kui</p>	<p>1. Tajub ja analüüsib raamatuillustratsiooni ja kunstitoid ning esitab nende kohta küsimusi ja avaldab arvamust.</p> <p>2. Jutustab küsimuste toel, mida ta on oma</p>	<p>1. Vaatleb omal algatusel raamatuillustratsiooni ja kunstitoid ning esitab nende kohta küsimusi ja avaldab arvamust.</p> <p>2. Jutustab küsimuste</p>	<p>1.Annab oma tööle hinnangut ja avaldab oma arvamust.</p> <p>2. Tajub ja emotsionaalselt reageerib kunstiteostele.</p>	<p>1. Märkab teoseid või ümbruses leiduvaid objekte vaadeldes ning kirjeldades detaile ja värve ning tajub meeleolu.</p> <p>2. Fantaseerib ja jutustab teose juurde</p>

Narva Lasteaed Sipsik

	tuttavaid esemeid.	kunstiteost ja räägib sellest.	töodes kujutanud.	toel, mida ta on oma töodes kujutanud, ning nimetab, mis materjale ta on oma töös kasutanud. 3. Suhtub heasoovlikult kaaslaste töödesse.	3.Huviga vaatleb raamatuillustratsiooni ja kunstitöid ning esitab nende kohta küsimusi ja avaldab arvamust.	ka loo: mis juhtus enne, mis juhtub pärast. 3. Kasutab raamatuillustratsioone, fotosid ja kunstiteoseid (sh skulptuure) oma töö lähtealusena, luues oma vaba ja isikupärase variandi.
KONSTRUEERIMINE	1.Täiskasvanute abiga ehitab lihtsaid mudeleid (teed, väravad, mööbel)	1. Ehitab lihtsaid mudeleid näidise järgi, kasutab erineva suurusega ehitusdetalle. 2. Mõistab ehituse eesmärki, kasutab seda mänguasjadega mängimiseks.	1. Ehitab lihtsaid mudeleid näidise järgi, kasutab erineva suurusega ehitusdetalle. 2. Nimetab ja õigesti kasutab ehitusdetalle.	1.Loob ehitisi vastavalt täiskasvanu ülesannetele. 2.Kasutab erineva suurusega ehitusdetalle.	1. Konstrueerib vastavalt oma ideele, ehitab skeemi järgi ning lahendab labürindi ülesandeid. 2. Suuliste juhiste kohaselt konstrueerib paberist origami.	1.Loob mudeleid antud teemal erinevatest konstruktoritest ja paberist. 2.Kasutab origami tehnikat. 3.Tunneb huvi liikuvate struktuuride loomise vastu ja leiab lihtsaid tehnilisi lahendusi.

2.4.6 VALDKOND MUUSIKA**Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid. Laps ...**

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Valdkonna „Muusika” sisu:

- laulmine;
- muusika kuulamine (loodushelide kuulamine);
- muusikalis-rütmiline liikumine (laulud, muusikamängud, tantsud, harjutused, rütmika, logarütmika, sõrmemängud, fantaasialiigutused, muusikalised liikumismängud);
- pillimäng.

Lapse arengu eeldatavad tulemused „Muusika“ valdkonnas

Üldteema	1-2 aastane	2-3 aastane	3-4 aastane	4-5 aastane	5-6 aastane	6-7 aastane
LAULMINE	1. Kuulab ja jälgib õpetaja laulu. 2. Püüab õpetajaga kaasa laulda (lauldes kaasa nt üksikuid silpe, sõnu, laululõike).	1. Huvitub laululistest tegevustest. 2. Osaleb laulude esitamises (plaksutab või laulab kaasa).	1. Laulab rühmaga samas tempos. 2. Laulab peast lihtsamaid õpitud rahva- ja lastelaule (nii eesti kui ka vene keeles).	1. Laulab väljahingamisel loomuliku häälega. 2. Esitab laule rühmaga samas tempos. 3. Laulab laulvalt,	1. Laulab ilmekalt, lähtudes laulu ja teksti karakterist. 2. Laulab pingeta, võtab hingeõhu fraaside vahel, jälgib laulu ajal kehahoiakut.	1. Laulab ilmekalt voolava ja pehme häälega eakohaseid rahva- ja lastelaule. 2. Esitab neid laule nii rühmas kui ka üksi.

Narva Lasteaed Sipsik

				erineva helivõimega.		
MUUSIKA KUULAMINE	<p>1.Kuulab erinevaid muusikateoseid.</p> <p>2.Tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast.</p>	<p>1.Reageerib emotsionaalselt muusika iseloomule (nt plaksutab, kõigutab keha vmt).</p> <p>2.Tunneb tuttavaid muusikateoseid.</p>	<p>1. Väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud kontrastseid meeleolusid liigutuste ja liikumisega.</p> <p>2. Tunneb kuulmise järgi ära mõningaid õpitud laule.</p>	<p>1. Oskab iseseisvalt iseloomustada eakohast muusikat.</p> <p>2. Väljendab kuulatud muusikas tajutud meeleolusid erinevate muusikaliste tegevuste kaudu, näiteks järgib tempot ja rütmi kehalise liikumisega või, tundes ära õpitud laulu (kuuldes nii meloodiat kui ka sõnu), hakkab kaasa laulma.</p>	<p>1. Tunneb ära lihtsamaid žanre (marss, laul, tants).</p> <p>2. Tähelepanelikult kuulab muusikat ja mõistab selle sisu.</p> <p>3.Väljendab loovalt muusika kuulamisest saadud elamusi.</p>	<p>1. Kuulatud muusikat iseloomustades kasutab eakohast sõnavara.</p> <p>2. Näitab tegevuses üles loomingulist initsiatiivi, toetudes oma kogemusele kuulnud palade suhtes (nt jutustab, mida kuulis muusikas).</p> <p>3. Eristab vokaal- ja instrumentaalmuusika lihtsamaid žanre (hällilaul, marss, tantsuviis, rahvalaul).</p>
MUUSIKALIS-RÜTMILINE LIIKUMINE	<p>1. Alustab liikumist esimese muusikaheliga.</p> <p>2.Sooritab koos õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile (nt paigaltammumine, keerutamine üksikult, koosjalu</p>	<p>1.Liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeleolule, arvestades pulssi ja meetrumit (kõnd ja jooks, päkkadel kõnd, ühe ja vaheldumisi kahe jalaga koputamine, keerutamine paarilisega).</p>	<p>1. Väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu (nt plastilise intoneerimise ehk loova liikumisega).</p> <p>2. Tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (nt põlvetooste kõnd ja</p>	<p>1. Muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register).</p> <p>2. Esitab õpetaja seatud tantse, kasutades õpitud tantsuelemente.</p>	<p>1. Liigub ja tantsib sünkroonis teistega, kasutades tuttavaid liigutusi.</p> <p>2. Reageerib muusika tempo muutustele rütmiliselt täpselt (nt muudab liikumissuunda muusika dünaamika ja tempo järgi).</p>	<p>1. Väljendab ennast loovalt liikumise kaudu, toetudes õpitud muusikaliste väljendusvahenditele.</p> <p>2. Sooritab tantsuliigutusi sünkroonselt, väljendusrikkalt ja õige kehahoiuga.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

	hüplemine, lehvitamine, käte peitmine selja taha, vibutamine sõrmega, kükitamine).		jooks, liikumine hanereas ja ringis). 3. Osaleb laulumängudes.	3. Aktiivselt osaleb laulumängudes.	3. Oskab välja mõelda uusi liigutusi laulumängude juurde.	
PILLIMÄNG	1. Mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa kuulnud muusikale kehapillil (plaksutab, patsutab kaasa pulssi või rütmi). 2. Mängib õpetaja ettenäitamisel lihtsamaid löökpille.	1. Emotsionaalselt reageerib muusikapillide helidele. 2. Mängib muusikat kuulates, liikudes ja lauldes kaasa pulssi või rütmi kehapillil, kõlapulkadel, randmekuljustel, väikesel trummil ja marakal.	1. Mängib rütmipille (näiteks kõlapulgad, trumm, kuljused) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks. 2. Tunneb pulssi või rütmi, kasutades kehapille.	1. Mängib rütmipille (nt kõla karp, trummi, kuljuseid, pandeirat) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks. 2. Eristab kuulates neid tämbri järgi. 3. Mängib rütmisaateid lasteriimidele ja – lauludele. 4. Ansambli mängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos.	1. Mängib rütmi- ja meloodiapillidel (nt puuagoogo, taldrik, guiro, triangel, kõlaplaadid) lihtsamaid ostinato kaasmänge (lühikest korduvat rütmi-, viisi- või meloodialõiku). 2. Osaleb lastepilliansambli mängus (alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos).	1. Oskab mängida eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel kaasmänge õpitud lauludele, lasteriimidele ja instrumentaalpaladele. 2. Mängib nii pilliansambelis kui ka üksi. 3. Kasutab elementaarseid dünaamilisi toone (valjusti, vaikselt).

2.4.7 VALDKOND LIIKUMINE

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid.

Laps

- tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu;
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel;
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas;
- mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele;
- järgib esmaseid hügieeni- ja ohutusnõudeid.
-

Valdkonna „Liikumine“ sisu:

- liikumisalased üldteadmised;
- põhiliikumised;
- liikumismängud;
- erinevad spordialad;
- tants ja rütmika.

Narva Lasteaed Sipsik

Lapse arengu eeldatavad tulemused valdkonnas „Liikumine“

Üldteema	2aastane	3aastane	4aastane	5aastane	6aastane	7aastane
LIIKUMISTEADMISED	<p>1. Sooritab harjutusi aktiivselt ja entusiastlikult.</p> <p>2. Liigub õpetaja juhendamisel ohutult.</p> <p>3. Peatub signaali kuuldes.</p>	<p>1. Valib õpetaja korraldusel teiste riiete hulgast välja võimlemisriided.</p> <p>2. Arvestab rühmakaaslasi aktiivses tegevuses.</p>	<p>1. Sooritab harjutusi õpetaja korralduste ja sõnalise seletuse järgi.</p> <p>2. Järgib meeldetuletamise korral hügieeni nõudeid.</p>	<p>1. Nimetab kodukohas harrastatavaid spordialasid ja peetavaid spordivõistlusi.</p> <p>2. Teab spordivahendite nimetusi ning kasutab erinevaid spordivahendeid (nt topispall) ohutult, sobival viisil ja kohas.</p> <p>3. Õpitud tegevustes kasutab ohutuid liikumisviise.</p>	<p>1. Osaleb lasteaia spordipäeval.</p> <p>2. Talub kaotust võistlusmängudes.</p> <p>3. Teab ja kasutab mõisteid õpitud terminoloogia piires.</p> <p>4. Teab erinevaid spordialasid ja tuntumaid sportlasi.</p>	<p>1. Nimetab erinevaid spordialasid ja mõne Eesti tuntuma sportlase.</p> <p>2. Liikudes ja mängides peab kinni üldistest ohutusreeglitest.</p> <p>3. Omab spordi- ja igapäevariietust.</p>
PÕHILIIKUMISED	<p>1. Ronib ning roomab üle ja läbi väikeste takistuste.</p> <p>2. Kõnnib piiratud pinnal.</p> <p>3. Säilitab kõndides ja joostes sihi.</p>	<p>1. Sooritab põhiliikumisi.</p> <p>2. Säilitab liikudes tasakaalu nii tasakaalupingil kui ka vähendatud pinnal.</p> <p>3. Iseseisvalt võtab ringi, kõnnib ja</p>	<p>1. Sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides ja õpitud harjutustes.</p> <p>2. Teeb koordineerimise, tasakaalu ja osavust arendavaid harjutusi.</p>	<p>1. Kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes.</p> <p>2. Sooritab staatilist tasakaalu nõudvaid harjutusi.</p> <p>3. Teeb harjutusi väikevahenditega.</p>	<p>1. Ronib varbseinal vahelduva sammuga ning täidab lisaülesandeid.</p> <p>2. Täidab rivi harjutusi nii objektidega kui ka objektideta.</p>	<p>1. Sooritab põhiliikumisi pingevalt, nii et liigutused on koordineeritud ja rütmilised.</p> <p>2. Säilitab paigal olles ja liikudes tasakaalu.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

	<p>4. Hüpitab käes palli ning jälgib selle suunda.</p> <p>5.Sooritab kaugushüpe.</p> <p>6. Roomab kaarte all.</p> <p>7.Jookseb väljaku ühest otsast teise.</p>	<p>jookseb kolonnis.</p> <p>4.Hüppab üle objektide.</p> <p>5.Veeretab ja viskab palli.</p>	<p>3. Hüppab üle objektide, ronib kaare all, ronib varbseinal.</p> <p>4.Veeretab ja viskab palli.</p>		<p>3.Sooritab: jooksmist, hüppamist, hüpitsaga hüppamist, kaugushüpe, harjutusi palliga.</p>	<p>3. Kasutab harjutusi tehes mõlemat kätt korraga, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt.</p> <p>4. Ronib, teeb harjutusi palliga, hüppab hüpitsaga, heidab rõngaid sisse, oskab kasutada võru.</p>
LIIKUMISMÄNGUD	<p>Mängib koos juhendaja ning kaaslastega kõnni- ja jooksumänge (juhtiv mängija on õpetaja).</p>	<p>1. Mängib matkiva sisuga 1-2 reeglita kõnni- ja jooksumänge.</p> <p>2. Mängib iseseisvalt aktiivse liikumisega mängu (juhtiv mängija on õpetaja).</p>	<p>1. Mängib 2-4 reeglita liikumismänge.</p> <p>2. Pingutab end rühma tegevustes ühise eesmärgi nimel (juhtiv mängija on laps).</p>	<p>1. Mängib kollektiivseid võistlusemänge.</p> <p>2. Osaleb jõukohastel teatevõistlustel (nt joonejooksud).</p> <p>3. Tunnustab nii enda kui ka vastasmeeskonna edu.</p>	<p>1. Käsitseb mängu- ja spordivahendeid loovmängudes.</p>	<p>1. Võistleb kombineeritud teatevõistlustel (nt takistusriba läbimine).</p> <p>2. Mängib sportlike elementidega mängu (korvi visked, jalgpall).</p> <p>3. Organiseerib ise liikumismänge.</p> <p>4. Kasutab ausa mängu põhimõtteid ning peab kinni kokkulepitud mängureeglitest.</p>
	1. Sooritab	1. Sooritab	1. Sooritab	1. Teeb	1. Valitseb	1. Valitseb oma

Narva Lasteaed Sipsik

<p>SPORDIALAD: VÕIMLEMINE</p>	<p>ettenäitamise ja juhendamise järgi asendeid ja liikumisi.</p> <p>2. Jookseb veereva vahendi (palli, rõnga) järel.</p>	<p>võimlemisharjutusi eri asenditest ja erinevate vahenditega.</p> <p>2. Teeb harjutusi ettenäitamise ja juhendamise järgi ühtses tempos õpetaja ning kaaslastega.</p> <p>3. Teeb painduvust ja kiirust arendavaid harjutusi.</p>	<p>juhendamisel kuni neljast harjutusest koosnevat kombinatsiooni.</p> <p>2. Hoiab oma kohta erinevates rivistustes: kolonnis, ringis, viirus.</p>	<p>vahenditega (pall, hüpits) harjutusi eakohaselt tehniliselt õigesti.</p> <p>2. Valitseb oma liigutusi koordineerimise ja tasakaalu nõudvaid harjutusi tehes.</p> <p>3. Sooritab tasakaalu, painduvust ja osavust arendavaid harjutusi.</p>	<p>harjutusi tehes oma liigutusi ja kehahoidu.</p> <p>2. Säilitab dünaamilistes harjutustes tasakaalu.</p>	<p>liigutusi nii ruumis, maastikul kui ka tänaval.</p> <p>2. Sooritab painduvust, kiirust, vastupidavaust ja jõudu arendavaid tegevusi.</p>
<p>SPORDIALAD: KELGUTAMINE, SUUSATAMINE</p>	<p>1. Istub kelgul ja hoiab tasakaalu mäest laskudes.</p>	<p>1. Veab tühja kelku.</p> <p>2. Sõidab kelguga iseseisvalt nõlvakust alla.</p>	<p>1. Veab tühja kelku.</p> <p>2. Sõidab kelguga iseseisvalt nõlvakust alla.</p> <p>3. Liigub suuskadel otsesuunas.</p> <p>4. Veab kelgul kaaslast.</p>	<p>1. Veab üksi, kahekesi, kolmekesi kelgul kaaslast.</p> <p>2. Kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid (nt haarab esemeid).</p> <p>3. Suusatades kasutab libisemist.</p>	<p>1. Suusatab vahelduva libiseva sammuga.</p> <p>2. Käsitseb suusavarustust õpetaja abiga.</p>	<p>1. Osaleb kelguvõistlustel.</p> <p>2. Sõidab nõlvakust alla põhiasendis.</p> <p>3. Suusatab koordineeritud liikumisega.</p> <p>4. Käsitseb suusavarustust iseseisvalt.</p>
<p>SPORDIALAD: UJUMINE</p>			<p>1. Kasutab sihipäraselt abivahendeid (rõngas, kätised, nn nuudel).</p>	<p>1. Mängib veemänge ega karda vett.</p>	<p>1. Hingab vette.</p> <p>2. Kasutab ujumisõppematerjali abivahendeid.</p>	<p>1. Ujub abivahendiga.</p> <p>2. Järgib basseini kasutamise ohutusreegleid.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

<p>TANTS JA RÜTMIKA</p>	<p>1. Kasutab liikudes rütmipille juhendaja abiga.</p> <p>2. Sobitab juhendaja abil liikumist muusika järgi.</p>	<p>1. Kõnnib, jookseb ja hüpleb rütmiliselt muusika järgi.</p> <p>2. Sooritab õpetaja juhendamisel liigutusi muusika järgi erinevas tempos.</p>	<p>1. Sooritab imiteerivaid liigutusi muusika järgi.</p> <p>2. Plaksutab ja liigub vastavalt rütmile.</p>	<p>1. Jäljendab liikumisega erinevaid rütme.</p> <p>2. Liigub vastavalt muusika tempo kiirenemisele ja aeglustumisele.</p> <p>3. Liigub muusika järgi iseseisvalt ja vabalt.</p>	<p>1. Kohandab oma liigutusi etteantud rütmiga.</p> <p>2. Kasutab lihtsaid tantsusamme üksi ja rühmas tantsides.</p>	<p>1. Sooritab rütmiliikumisi ühel ajal koos kaaslastega.</p> <p>2. Liigub enda tekitatud rütmi järgi ning vahelduva tempoga kiirelt aeglasele.</p> <p>3. Väljendab liikumise kaudu emotsioone.</p> <p>4. Kasutab liikudes loovalt vahendeid (lindid, rätikud, rõngad).</p>
<p>VABA AEG JA LOODUSLIIKUMINE</p>	<p>1. Mängib vabamängus iseseisvalt.</p>	<p>1. Matkab õpetaja või vanematega looduses.</p> <p>2. Teeb kaasa kuni 500 m pikkuse rännaku ja püsib kolonnis.</p>	<p>1. Algatab iseseisvalt mängu.</p> <p>2. Tegutseb iseseisvalt lasteaia õuealal.</p>	<p>1. Kasutab spordi- ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt.</p> <p>2. Sooritab rännakuid ja orienteerub koos õpetajaga.</p>	<p>1. Suudab sõita tõukerattaga, kahe rattalise rattaga, suusatada, rulluisutada.</p>	<p>1. Tegutseb iseseisvalt (ka koduümbruse) mängu- ja spordiväljakul.</p> <p>2. Mängib lihtsamaid maastikumänge.</p>

Narva Lasteaed Sipsik

3. ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Lasteaia õppe-ja kasvatuskorralduse aluseks on riiklik õppekava ning lasteaia Sipsik õppekava. Rühma õppe – ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas. Õpitavate objektide, nähtuste ja muuga tutvutakse loomulikus keskkonnas.

Õppe – kasvatustöö organiseeritakse õppeprogrammi seitsmes valdkonnas, viiakse läbi integreeritud õppena, kus üksikud õppetegevuse valdkonnad ühendatakse üheks võtmeteemaks. Õpetamise aluseks on lapse aktiivne tunnetuslik tegevus, kus pedagoog juhib oskuslikult laste tegevust ja loob õpikeskkonna.

Peatähelepanu pööratakse mängu kaudu õppimisele.

Õppetundides kasutavad lasteaia õpetajad uusi kaasaegseid õpetamise tehnoloogiaid: M.Montessori sensoorse kasvatuspedagoogilise süsteemi elemendid, sõrmemängude tehnoloogia; N.A. Zaitsevi lastele lugemise, kirjutamise ja arvutamise õpetamine, TRIZ-süsteemi elemendid, B.Nikitini ja B.Voskoboŕi arendavad mängud, Deneši blokid; õpetamine intellektuaalse treeningu alusel; tehnoloogia laste katsetused; joonistamine mittetraditsiooniliste meetodite rakendamisega, laste muusikalise kasvatusmeetodid ja võtted (autor V. Tetjunnikova); psühhogümnaстика, metoodika loova kujutusvõime arendamisel, psühholoogiline – pedagoogiline tehnoloogia “Teineteisele vastu”, kehalis – tervistavad tehnoloogiaid: “Hatka – jooga”, Streitziŕg – võimlemine, hingamis – ja helivõimlemine, fitball.

Õpetajad kasutavad projektõpet, mis viiakse läbi lapse kogemuse, initsiatiivi ja lapse mõtete alusel.

3.1.Õppeaasta

Lasteaed Sipsik korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ning kestab 31. augustini. Õppeaasta algusest 2 nädalat on mõeldud laste ja lapsevanemate kohanemisele lasteaiaa. 15. septembrist kuni 31. maini viiakse läbi kavandatud õppe- ja kasvatustegevusi. Suvel toimub kogu õppe – kasvatustöö väljas.

3.2. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ning läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervises seisundit jms. Pedagoogid on laste arengu

suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad. Õppe- ja kasvatustöö toetamisest võtab osa kogu lasteaia personal.

Lasteasutuse õppekava ja ainekavade alusel koostavad õpetajad rühmale aasta- ja nädalaplaanid. Õppe – kasvatustegevus kavandatakse pikaajaliselt rühma aastaplaanina ja lühiajaliselt nädala temaatilise perspektiivplaanina ning käesoleva päeva plaanina.

Iga planeeritud teemat vaadeldakse kui kõiki tegevuse valdkondi läbivat.

Rühma õppe – ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja võimaldab pedagoogil teha vajadusel muudatusi.

Planeeritud tegevuse ajaline kestvus:

2-aastased 10 minutit

3-aastased 15 minutit

4-aastased 20 minutit

5-aastased 25 minutit

6-aastased 30-35 minutit, integreeritud õppetegevus mitte kauem kui 45 minutit.

4. LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMINE JA HINDAMINE

4.1. Lapse arengu hindamise põhimõtted

- Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist.
- Lapse arengu hindamise aluseks on eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused.
- Lapse arengut kirjeldatakse lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.
- Lapse arengut hindavad tema rühmaõpetajad, kaasates vajadusel lasteaia logopeedi ning ainevaldkondade õpetajaid – muusika, liikumise ja eesti keele õpetajad.

4.2. Lapse arengu hindamise korraldus

Lapse arengutaseme hindamist kirjalikult viiakse 2 korda aastas (sügisel ja kevadel) tema arengu dünaamika jälgimiseks: pedagoogid hindavad ja analüüsivad lapse teadmisi ja oskusi, võrdlevad eelmise hindamise tasemega. Vajaduse korral teeb pedagoog muudatusi lapse arengukeskkonda, korrigeerib õigeaegselt lapse arenemist.

4.3. Hindamise meetodid

- vaatlus;
- vestlus, intervjuu, küsimustik;
- laste tööde analüüs;
- testid ja muud arengu hindamise vahendid.

5. LAPSE KOOLIVALMIDUSE HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Koolivalmidus on valmisolek minna mänguliselt põhitegevuselt üle õpitegevusele.

Koolivalmidus on lapse valmidus oskuste, teadmiste omandamiseks. See eeldab kujundatud motivatsiooni ja teisi kooli õppekava omandamiseks vajalikke isiklikke omadusi. Valmisolek õpingute alustamiseks kujuneb samm-sammult kogu koolieelse perioodi jooksul. Valmisoleku kujunemist mõjutavad nii sünnipärased eeldused ja võimed kui ka kasvukeskkond, milles laps igapäevaselt elab ja areneb.

Koolieeliku arengu hindamine viiakse läbi kaks korda õppeaastas, sügisel ja kevadel. Kõik saadud tulemused dokumenteeritakse ja lisatakse lapse arengumappi. Antud tulemuste põhjal antakse tagasisidet lapsevanemale. Infot lapse koolivalmiduse kohta annavad rühmaõpetajad vanemale aastaringselt

5.1. Koolivalmiduse kaart

- Koolivalmiduskaart on dokument, milles kirjeldatakse laste, kes on saanud enne käimasoleva aasta 1. oktoobrit seitsmeaastaseks või kelle vanemad taotleavad põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 7 lõike 5 alusel koolikohustuslikust east noorema lapse kooli õppima asumist või kellel on nõustamiskomisjoni soovitusel koolikohustus ühe õppeaasta võrra edasi lükatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 9 lõike 3 alusel, arengu tulemusi üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lähtuvalt koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed.
- Lapse arengut jälgitakse lasteaias pedagoogide ja logopeedi poolt kogu koolieelsel perioodil.
- Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalenud isikud: rühmaõpetajad, lapsevanem (eeskostja) ja lasteasutuse direktor või selleks volitatud isik.
- Koolivalmiduskaarti säilitatakse lasteasutuses viis aastat.

6. ERIVAJADUSTEGA LAPSE TOETAMINE

6.1. Erivajadustega laps, tegevuse eesmärgid

Erivajadustega on laps, kelle võimetest, tervislikust seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas. Seega on võimalik lapse erivajadusi määratleda üksnes tema arengu põhjaliku tundmaõppimise järel ning konkreetset kasvukeskkonda arvestades. Antud töö eesmärgiks on kaasa aidata erivajadustega lapse võimetekohasele arengule ja toetada lapse perekonda, samuti toetada andeka lapse arengut.

Erivajadustega laste ja nende perede abistamine on alati ja igas lasteaia rühmas meeskonnatöö. Erivajadustega lapse arengu hindamine ja arendustegevuse planeerimine toimub nii, et spetsialistid jagavad informatsiooni omavahel ja ka perekonnaga.

Individuaalne arenduskava koostatakse rühma meeskonna otsusel neile lastele, kelle arengutase erineb mõnes valdkonnas oluliselt eeldatavast eakohasest tasemest ning kelle erivajaduste tõttu on vaja teha rühma keskkonnas enam muudatusi. IAK-i rakendamine võimaldab arvestada erivajadustega lapse ja tema perekonna vajadusi, aitab tagada lapse turvalise ja võimetekohase arengu. Olenevalt erivajadustest esitab IAK lapse arengule võrreldes rühma õppekavaga kas

- suurendatud nõudmised (andekad lapsed),
- vähendatud nõudmised (arengulise mahajäämusega lapsed).

6.2. Erivajadustega lapse toetamise korraldamine

Individuaalse arengukava koostamise protsessis on eristatavad järgmised põhietapid:

- võimaliku erivajadustega lapse märkamine;
- arenguestlusele lapsevanematega peaks eelnema lasteaia ja spetsialistide meeskonna omavaheline arutelu. Siin fikseeritakse arendustegevuse üldeesmärgid, valdkonnad ja jõukohased oskused, valmistatakse ühiselt arenguestluseks. Teisel korral kutsutakse osalema lapsevanemad ning neile tutvustatakse eelnevalt kirja pandud kava, tehakse vajadusel parandusi ja täiendusi lapsevanemalt lisanduva informatsiooni alusel;
- individuaalne arengukava rakendamine nii, nagu arenguestlusel kokku lepatakse. IAK hõlmab vastavalt vajadusele erinevas vahekorras nii individuaalset tegelemist lapsega,

tegutsemist väiksemas grupis (alarühma tegevused) kui ka võimetekohast osalemist frontaalsetes tegevustes (ühistegevused);

- individuaalne arengukava koostatakse kindlaks ajavahemikuks, ajaline kestus võib sõltuvalt lapse arengu tempost ja erivajaduste alaliigist olla mõnest kuust kuni terve õppeaastani.

Kõnepuuetega laste toetuseks organiseeritakse lasteaia korrektsioonitunnid logopeediga. Korrektsiooniabi saavad lapsed alates viiendast eluaastast. Logopeed viib läbi arenguestlusi kõnepuudega lapse vanematega üks kord kuus või vajadusel.

Andekate laste toetuseks luuakse lasteaia õpetajate poolt rühmas mitmekülgne ja stimuleeriv kasvukeskkond, kus lapsele võimaldatakse suurem tegevusvalik, rohkem iseseisvust ja vastutust, kokkupuudet laste huvidele vastavate tegevuste ja vahenditega. Peale selle toetavad õpetajad andekaid lapsi tingimata emotsionaalselt.

7. KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA

7.1. Lapsevanematega koostöö põhimõtted

Partnerlussuhte mõõtmised koostöös lapsevanematega on järgmised:

- lapsevanemaid nähakse koostöös aktiivsete partneritena;
- professionaalsus lasteaias on perekeskne;
- lasteaiatöötajad väärtustavad lapsevanemate kogemust ja asjatundlikkust.

Toimides koostöös kui partnerid, lähtutakse põhimõttest „Me leiame koos lahenduse!”

Partnerluse põhimõtetest lähtuva koostöö tunnused on:

- koostöövormide mitmekesisus, mis lõimub erinevate vajaduste ja võimalustega;
- lapsevanemate omavaheliste kontaktide soodustamine;
- tõsine suhtumine lapsevanemate kompetentsusesse ja vastutusse;
- abivalmidus probleemide lahendamisel;
- huvitavate mõtete ja ettepanekute vastastikune vahetamine;
- lapsevanemad tunnevad end lasteaias viibides hästi.

7.2. Koostöö korraldamine lapsevanematega

Lasteaed kasutab koostöös lapsevanematega järgmisi töövorme:

1. Lasteaia tutvustamine, reklaam

- Kodulehekülg, kus on esitatud lasteaias missioon, visioon, töötajad, õppekava lühitutvustus, fotod igapäevategevustest jm.,
- Infovoldik,
- Stendid lapsevanematele,
- Lahtiste uste päev - lasteaias tutvustamine,
- Õppe- ja kasvatustöö ürituste fotod, videod
- Kohalikud ajalehed, televisioon

2. Hindamine

- Ankeetimine, millega selgitatakse välja lastevanemate vajadused, rahulolu lasteaiaga ja praktilise abi vajadus ning mida nad lasteaialt ootavad jm.
- Individuaalsed vestlused.

- „Post“ arvamuste avaldamiseks.

3. Pedagoogiline koostöö

- Infostendid (üldised).
- Näitused lastele ja lapsevanematele.
- Ühised tunnid lastele ja lapsevanematele.
- Lastevanemate koosolekud (üldkoosolekud, rühmakoosolekud).
- Metoodilised üritused, nt arutelud, peod, vestlused jm.
- Arenguvestlused
- Lapsevanemate terviseklubi (tehnoloogia “Teineteisele vastu” alusel).

7.3. Arenguvestluste läbiviimine vanematega

Arenguvestlus on regulaarne ja ettenähtud pedagoogilise tegevuse osa. See on dokumenteeritav ning usaldav vestlus pedagoogi ja lastevanemate vahel. Vestluse käigus arutletakse lapse tugevaid ja nõrgemaid külgi. Pedagoogide ülesandeks on ka seletada lastevanematele lapse vajadusi, mis jäävad lasteaia kompetentsusest väljapoole.

Arenguvestlus õpetaja ja lapsevanemate vahel aitab:

- leida koostöövõimalusi lapse arengu toetamiseks.
- luua usaldavad suhted lastevanemate ja pedagoogide vahel.
- anda edasi informatsiooni sellest, kuidas laps tuleb toime lasteaias.
- saada informatsiooni lasteasutuse väljaspoolsete lapse tegevuste ja huvide kohta.
- saada ülevaade lapse pere väärtuste kohta ja sellest, mida tehakse perekonnas lapse arendamiseks.

Arenguvestluse kord.

- Arenguvestluse eesmärk. Põhieesmärgiks on soodustada lapse mitmekülgne areng lapse pere ja lasteaia koostöö abil, üldeesmärkide püstitamine ning töö laste arendamiseks.
 - Arenguvestluste läbiviimise aeg ja koht. Vähemalt üks kord õppeaastas viivad õpetajad lastevanematega läbi arenguvestluse. Arenguvestlus toimub lasteasutuse ruumides rahulikus ja sõbralikus atmosfääris, kui keegi ei saa vestlust segada. Pedagoogid lepivad iga lapsevanemaga kokku arenguvestluse läbiviimise aja, mis on talle sobiv.
- Arenguvestluste graafik koostatakse sügisel, kus on planeeritud kõik kohtumised maini.

Arenguvestluse läbiviimise aja ja kuupäeva võib korrigeerida vajaduse korral. Kui lasteaeda tuleb uus laps, siis toimub vanemaga arenguvestlus 2 kuu jooksul.

- Arenguvestluses osalejad. Arenguvestluses osalevad lapse vanemad või hooldajad, lasteaia õpetajad, vajaduse korral ka logopeed.
- Vestluse läbiviimine. Arenguvestlust juhib pedagoog. Tehakse lapse arengu ühisanalüüs ning planeeritakse korrigeerimise võimalusi.
- Kokkulepped lastevanemate ja pedagoogide vahel. Arenguvestluse tagajärjel lepivad vanemad ja pedagoogid kokku lapse edaspidise arengu ühistegevustes. Arenguvestluse käigus pakutakse lastevanematele vajaduse korral saada vajalik professionaalne abi lasteaias (näiteks logopeed, profülaktiline võimlemine).
- Kokkuvõtted ja tagasiside. Arenguvestluse lõpus arutletakse, kuidas läks arenguvestlus ning selgitatakse välja, kas vanemad ja pedagoogid mõistavad ühtemoodi oma tegevusi lapse arengu kohta.
- Arenguvestluse protokoleerimine. Arenguvestluse läbiviimise kohta koostatakse protokoll, mida hoitakse alles lapse lasteaia lõpetamiseni. Õpetaja täidab protokoll, aga allkirjastavad selle nii õpetaja kui ka lapsevanem. Arenguvestluse eksemplar hävitatakse või lastevanemate soovil antakse neile kätte lapse lasteaiast lahkumisel.

8. ÕPPEKAVA UUENDAMINE JA TÄIENDAMINE

Õppekava uuendus ja muudatus viiakse läbi vajadusel pärast õppe-kasvatustegevuse hindamise ja analüüsi läbiviimist või arengukavva valdkonnas „Õppe- ja kasvatustöö“ muudatuste sisseviimisel.

Õppekava uuenduse ja muudatuse kinnitab lasteaia direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates hoolekogu arvamuse ära.